

LUMINA CRESTINA
FOARE DE MIȘCARE CRESTINA

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea
cămenilor, încât să vadă faptele voastre
cele bune și să mărească pe Tatăl
vostru carele este în ceruri!”
Mat. V. 16.

Director: Fr. Ec. Gh. Gr. Georgescu-Ionica
Biserica Sf. Ioan (Alexe).
Redacția: Str. Grivița No. 179
Călărași-Ialomița.

VOI SUNTEȚI
SAREA
PĂMÂNTULUI

„Voi sunteți sarea
pământului”
Mat. V. 13.

Inscrisă Tribunal Ialomița Nr. 10/332.

Director : Preotul GH. GEORGESCU-IONICA
Strada Grivița No. 179.

Redactor : GH. E. GHEORGHIU

Tipografia și Librăria Ioniță Christescu — Călărași - Ialomița

BIBLIOGRAFIE

Pontice. Anul I, No. 4 Aprilie 1939.

Revistă lunară de artă și cultură dobrogeană.

Vocea Buzăului. Anul XV No. 16 din 11 Mai 1939.

Ziar săptămânal de informații. Director: **G. Podgoreanu**.
Un organ de mult folos populației de toate categoriile sociale. Un real și obiectiv observator social. Tehnică îngrijită și plăcută.

Viitorul. Anul XXVII No. 8 din Aprilie 1939.

D. G. Borolanu

Extragem din bogatul material al revistei — expus sistematic — câteva însemnări: Cărți noi despre Iisus: Ioan G. Savin. Articol sugestiv, care enumără o serie de cărți străine, închinată vieții lui Iisus Hristos.

Mănăstirea Bârnova; monografie: Ec. A. C. Cosma.

Părerea noastră: Boroianu; Nevoia misionarilor: Pr. Const. Chirică, etc. Cronica internă și externă bine întreținută.

Indrumător Liturgic de D. D. Gherontie Nicolau.

Tip. Cărților Bis. 1939, București.

P. S. S. Episcopul Gherontie al eparhiei Constanța, devine prin acest «*Indrumător Liturgic*» un continuator al marilor episcopi: Melchisedec și Silvestru Bălășescu. Constitue în acelaș timp o luminoasă și valoroasă operă muzicală, fiind plăsmuită în spiritul vechilor cântări mănăstirești. Ba mai mult aduce o contribuție și un puternic ghid în călăuzirea slujbelor divine cu arhiereu — de multe ori cețoasă pentru mulți confrăți preoți. Partea tehnică în condițiuni frumoase. Rugăm cu căldură pe confrății preoți din întreaga țară, să și-l procure, fiind necesar lor și bibliotecilor parohiale. Iar P. S. Episcop îi dorim putere de muncă și spor în realizarea cât mai multor opere de acest gen.

GANDIREA — Anul XVIII, Nr. 5—Mai 1939.

Director: Nichifor Crainic

Colaborează temeinic prin articole: Nichifor Crainic: Frumusețea naturii. Septimiu Bucur: Un aspect al problematicei literare.

Prin poezii: Ion Pill: Elegie. Radu Gyr, Tismana, etc.

In rubrica idei, oameni, fapte:

Nicolae Roșu: Rătăcirile criticei freudiste; critica distructivă bine încheată, destul de armonioasă.

Cuvântarea Maiestății Sale Regelui rostită la deschiderea „Lunii Cărții“, 5 Mai 1939

Această serbare anuală a «Cărții», nu este numai o tradiție de formă, ci pentru foarte mulți a devenit o nevoie, — pentru idealisti o nevoie a sufletului, pentru ceilalți, poate, una comercială.

Dar în meseria cărții, nu trebuie niciodată să uităm că aceste două laturi eterne ale vieții, umane, cea sufletească și cea materială, se leagă foarte puternic; se leagă pentru că oricât idealism ar pune mânuitorul condeiului dacă nu are partea materială, care să aducă opera sa la cunoștința tuturor, ea rămâne în nori și nu se poate coborî pe pământ.

Iată de ce, serbară de astăzi întrunește într'un mănuchiu: scriitorul, editorul și librarul.

A fost la noi în trecut o luptă între aceste trei elemente. Văd cu mare bucurie, că pe zi ce trece lupta s'a schimbat în prietenie și prietenia în colaborare.

Această «Lună a Cărții» a fost aceia care, folosind năzuințele acestor trei factori, a reușit să le întrunească în acelaș mănuchiu și să arate în față tuturor nevoia strânssei conlucrări între scriitori, editori și librari.

Sunt nesfârșit de fericit, că inițiativa luata de Mine prin Fundațiile Mele a dat acest rezultat frumos.

Sunt fericit pe de altă parte, că aceste trei elemente mână în mână cu publicul, au răspuns într'un mod așa de frumos și de îmbucurător la chemarea noastră.

Noi conducătorii, nu putem să socotim însă toate acestea decât ca un fericit început.

Cele ce s'au spus aci sunt singurele lucrări pe cari le-aș dori îndeplinite cât mai repede. Vremurile sunt însă grele, nevoile țării noastre cer în momentul de față înaintea de toate o oțelire a brațelor și deci, anumite chestiuni cari să întărească cealaltă parte a Neamului nostru, vor trebui lăsate, poate pentru ziua de mâine.

Lucru acesta, pe care până azi cei însărcinați cu conducerea țării, nu l'au pus la locul de cinste, dar care cu noua orânduire a țării va trebui pus în frunte, este o politică a culturii, o politică a cărții.

Nu e suficient ca cele trei elemente ale mănuchiului, de care am vorbit, să colaboreze. Va fi de acum înainte o absolută nevoie ca Statul, printr'o largă și chibzuită politică culturală, să aducă îmboldul necesar pentru sporiirea eforturilor scriitorilor, editorilor și librarilor, fiindcă prin acest imbold se va atinge în adevăr scopul unic: «cititul».

Acest scop a fost o vreme uitat. Astăzi nu mai este așa, deoarece tocmai prin întrunirea celor trei elemente, s'a avut în grijă și pacientul,— și cred, că pacientul a început a fi lecut.

Dar aş vrea să mai adaog ceva. Dacă cititorul este totdeauna mulțumit, nu se întâmplă tot așa și cu editorul. Cartea bună nu este o marfă eftină. Și dacă această marfă se dă eftin, aceasta înseamnă că acela, care o produce, face sacrificii importante pentru ea.

Aș dori ca mulți să priceapă acest lucru.

Terminând cuvântarea Mea de astăzi, țin înaintea de toate să mulțumesc aceluia mănunchiu pentru eforturile și pentru înțelegerea care o arată, iar de altă parte să fac un călduros apel pacientului adică cititorului, ca el să vină și să ajute.

S'a vorbit de denigrarea literaturii române. Această denigrare, din nenorocire, nu a fost până acum o operă venită de peste hotare. ci una pornită din mijlocul nostru, în care Românii nu au înțeles, că și ei sunt la aceeași înălțime ca și celelalte națiuni, în ce privește puterea de creație culturală.

Este deci necesar ca toți acei cari au în sufletul lor o cât mai mică năzuință pentru înălțarea acestui popor, să priceapă că trebuie să vie fiecare cu obolul lui ori cât de modest ar fi el să aducă o părticică de suflet și de materie la opera cea mare

de reconstrucție a culturii românești.

(Puternice și prelungite aplauze, ovațiuni).

Focul ceresc al Rusaliilor

Sfântă zi a Rusaliilor, în fiecare an te așteptăm cu acelaș tremur cu care sute de veacuri în urmă te așteptau strămoșii noștri.

Tu reverși cerescul foc al Duhului Sfânt în toate sufletele triste, luminezi calea celor rătăciți și dai curaj și împuternicire, celor asupriți spre a răspunde și a grăi celor ce le stau împotriva.

Tu, sfântă zi a Rusaliilor ai făcut să ardă în umilii pescari, în veac nestins cerescul foc al Duhului Sfânt, înțelepțindu-i și printr'înșii aducând lumea din necredință la credință.

Lumina Duhului Sfânt — în chip de limbi de foc s'a pogorât pe pământ, pre Ucenici i-a luminat și cerești tănuitori, i-a făcut.

Tu, sfântă zi a Rusaliilor ești garanția existenței Bisericii, ești siguranța tainelor, ești puterea predicii Bisericii și izvorul nesecat al darurilor cerești.

O cerescule foc al Rusaliilor! tu nu te aprinzi decât în cel ce arde el însuși, de aceea fără tine nu poate exista predică în lume și nici mântuire pentru oameni.

Foc care purcezi din foc, «Tu ești deapururi, ești și

vei fi, nici începând, nici încetând, ci pururea cu Tatăl și cu Fiul împreunat și împreună numărat, vieață și viu făcător, lumină și de lumină dătător, însuși bun și izvor de bunătate».

Tu, sfântă zi a Rusaliilor «ne arăți azi Taina Sf. Treimi și pogorârea și venirea Sfântului Duh ce s'a revărsat în chip de limbi de foc preste sfinții apostoli, punându-i bine vestitori, credinții noastre celei drepte și arătându-i mărturisitori și predicatori teologiei celei adevărate».

O cerescule foc! coboară și azi în inimile împietrite, fă-le să ți simtă căldura și arde în ele spinii tuturor păcatelor.

Arde șiretenia celor cari «dau sărutare lui Iuda pentru cei 30 de arginți ai fariseilor», topește'n ei bucuria demonică ce-o simt văzând pe Varava liberat și pe Christos osândit.

O cerescule foc al Rusaliilor! «arde mamonismul, din sufletele celor care amnestiază pe Varava și osândesc pe Christos». Fă ca lumina Ta să lumineze deapururi peste veac și să călăuzească pașii sufletelor drepte, jertfitoare și care-și fac cinstitoria, căci tu — cerescule foc — ești «săbie din cer ferecată», care taie pe cei nesfințiți și nearși de tine, pentru că sunt sloiuri de gheață cari nu se topesc la cereasca Ta temperatură — sfințind pământul și mântuind sufletele oamenilor».

Coboară-te cerescule foc, în inimile celor ofensați, umiliți, batjocoriți, asupriți și oropsiți în lumea aceasta, căci sufletul tău, este lumina ce o dai acestor inimi și căldura ce-o aduci este dragostea Ta.

De lumina Ta ne legăm noi azi speranțele. dorurile și bucuriile noastre, mulțumindu-ți pentru toate binefacerile cerești ce reverși de prisosit peste noi, sfințindu-ne și înoind cu focul ce coboară de sus — în fiecare an, peste sufletele tremurânde — puterile noastre spirituale, ca să putem rezista năpăștilor ce vin peste noi, să știm ce grăim celor ce ne stau împotriva și să te predicăm neîncetat în lume. Credința în cerescul foc din ziua Rusaliilor să stăpânească omenirea, căci «cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeuul nostru și cine ca El umple lumea de daruri?»

Pr. Gh. Georgescu

CONȘTIINȚA

misiunii preoțești

Subiectul acesta este în sine o întrebare, pe care trebuie să și-o pună atât teologul care voiește hirotonie, cât mai cu seamă preotul, în momentele de reflexiune necesară asupra sa însuși și la orice împas sau răscruce din activitatea sa de misionar al lui Hristos,

Intr'adevăr, tot celce s'a pregătit și dorește preoția, își va scruta până în ultimul ceas, care va fi acela al actului spovedaniei, conștiința sa despre înălțimea și greutatea sacerdoțiului preoțesc.

Implinirea condițiilor canonice — fizice și morale, — chemarea launtrică sau vocațiunea și conștiința deplinei înțelegeri și a totalei sale pregătiri pentru primirea „darului” preoției, alcătuiesc laolaltă capacitatea sau vrednicia și totodată semnul dumnezeesc, ce-l îndreptățește să poată fi rânduit printre urmașii sfinților apostoli.

Inșelarea condițiilor canonice sau ocolirea adevăratei lumini a conștiinței, ar fi păcatul celei din urmă pierzării.

În fața ochilor minții și întipărit adânc în substanța pură a sufletului, candidatul la preoție va avea pilda vie a Sf. Ioan Gură de Aur, care cu tot geniu și strălucita sa pregătire a ezitat atât de îndelungă vreme de a primi sfânta treaptă a preoției, din considerațiune pentru marea ei răspundere.

* * *

Dar, această întrebare va trebui să stăpânească mai departe pe celce și-a luat acum jugul lui Hristos, — până la capătul pământesc al activității sale misionare. Ea îi va fi un perma-

nent memento al treziei din slujba sa, adică al vegherii înțelepte. Și nu va putea astfel decade sau ieși din vadul sfințit al preoției pe niciuna din multele căi lăturalnice, afară numai de cazul unei lașități a simțului de răspundere.

În cele de mai jos voi trata subiectul de față sub latura aceasta a pătrunderii, adică a înțelegerii de către noi preoții a misiunii ce ni s'a încredințat.

Preoția este ungere, este taina transmiterii harului divin prin mijlocirea arhierescă asupra celui chemat a fi lucrătorul și continuatorul operei de mântuire a lui Hristos, și însemnează *trimitere în lume*, iar aceste cuvinte au cel mai larg conținut pentru ceea ce are cineva de făcut sau îndeplinit. Misiune sau misionar, care vin dela latinescul *missio*, ce însemnează tocmai această *trimitere*, nu-și au în nicio altă ocupațiune din vreun domeniu de activitate omenească un înțeles mai plin și adevărat ca aci.

Misiunea preoțească sub trei fețe îndatorează și imputernicește pe preot să lucreze pentru mântuirea sufletească și trupescă a credincioșilor și anume, prin predică sau învățare, prin sfințirea cu sfințele taine și ierurgii și prin conducerea lor către idealul de viață al sfintei Evanghelii.

Toate regulele și lămuririle pe care preotul trebuie să le aibă în vedere pentru a putea să-și împlinească cu succes îndatoririle sarcinei ce și-a ales și deci pentru a ridica pe credincioși până la unirea cu Dumnezeu, se găsesc înmănunchiate sub numele Științei Pastorale.

Astăzi, subiectul de față, ca întrebare asupra deplinei înțelegeri a misiunii ce purtăm este, pentru noi preoții, de o importanță și acuitate atât de mare, pe cât de mare este și neliniștea sufletească ce stăpânește viața de fiecă clipă a individului și chiar a lumii întregi.

Astăzi, când mulți și în multe părți ale lumii tăgăduiesc fără rușine, rostul social al bisericii și fără de teamă existența lui Dumnezeu și susțin desmățul moral fățiș ca linie de viață „civilizată”, o cercetare cât mai deasă și severă a conștiinței noastre de păstori ai turmei ce ne e încredințată, ni se impune cu gravitatea prăbușirii ce amenință întreaga viață și ordine a lumii și cu constrângerea răspunderii ce ne-am asumat odată cu primirea jugului lui Hristos.

Simțim că aripile unor sinistre evenimente încearcă să involbore crugul vremurilor sub care trăim. Dar atunci, în fața unei atari crunte realități, ce

nu cedează vreunor artificii sau paleative, care este gradul sensibilității noastre ca preoți și cum întrebuițăm oare „darul” lui Dumnezeu, ca să putem aduce cât mai grabnic în lume biruința totală a lui Hristos și spre a ne învrednici astfel de a fi fost nu numai *cei chemați*, ci și *cei aleși*.

Isvorul adevărat al svârcolirilor, al neliniștei și orbocăielei acestei lumi, este *materialismul*. El a repurtat poate o nouă victorie asupra spiritului, reușind să-l alunge din preocupările oamenilor și să-i ia locul întâiu, în concepția lor despre viață. De aici adâncă prăbușire de idealism, restrângerea idealului numai la materie, limitarea orizontului de viață numai la cele pământești, prezente, trecătoare. De aici cultivarea egoismului, ferocitatea luptei pentru viața prezentă, aprecierea folosului imediat, a plăcerilor fizice, a confortului ultra-modern, a luxului și a rangurilor sociale. De aici frivolitatea în relațiile sociale, abjurarea cu ușurință a credințelor tradiționale și înlocuirea lor cu cele ale modei; de aici stăpânirea capriciilor, a pasiunilor oarbe, a impresiilor și nu a constatărilor, asupra noastră a tuturor. De aici lipsa de elan creator, inexistența sacrificiului de sine și a

sentimentului solidarității. De aici adâncea blazare a vieții sufletești, a vieții interioare !

De aici înmulțirea rezelor, a păcatelor, a greșalelor ireparabile, ce îndepărtează tot mai mult de Dumnezeu, fără să dea în schimb vreun reazăm al mângâierii, adică idealul absolut după care însetează sufletul omenesc !

(va urma)

Preot Const. Frâncu

Cel dintâi Rege al României

**Conferință la Radio de d-l
Teofil Sidorovici.**

S'au împlinit o sută de ani dela nașterea celui ce ne-a dăruit prin vrednicia, înțelepciunea și vitejia Sa, independența țării și ridicarea României la rangul de Regat REGELE CAROL I.

Anii ce s'au scurs de-atunci au fost pentru neamul și poporul românesc tot atâtea trepte, pe care le-a urcat până la culmea în care ne găsim.

Aceasta însemnează că odată cu piatra de temelie pe care a așezat-o la edificiul României de azi, a fost zidită și năzuința de a transforma an de an și deceniu după deceniu, zestrea națională moștenită din străbuni.

STRAJA ȚĂRII e cea din-

tâi, care își soarbe puterea din exemplul virtuților trecute, înălțând cununi de slavă celor ce ne-au luminat primele drumuri ale destinului nostru românesc.

STRAJA ȚĂRII se 'ntoarce azi cu fața spre trecut și desprinde din marele panteon al Voevozilor, figura celui dintâi Rege, prin vitejia și înțelepciunea căruia am pășit în rândul țărilor civilizate.

Era o zi frumoasă dela în ceputul lui Maiu 1866, când un tânăr svelt cu fața distinsă și privirea pătrunzătoare se pierdea necunoscut în lumea grăbită a unui tren venit de peste hotare. Pe pașaport era trecut numele de Carol Hettingen din orașelul Thol Cantonul San-Gallen Elveția. Nu trebuia să-l cunoască nimeni, căci popoarele vrășmașe nu vedeau cu ochi buni întărirea țărilor românești, printr'o domnie a dinastiei de viteji, ce-și avea cuibul în castelul dela obârșia Danubiului.

Soarta îl alesese acum să chezășuiască destinul unui popor dela celălalt capăt al bătrânului fluviu, acolo unde el se varsă resfirat, în marea cea mare.

La Turnu Severin boerii s'au descoperit cu respect în fața tânărului Principe, sub privirea mirată a comandantului de vapor și a celorlalți navigatori cari nu știau pe cine au avut între ei dela Baziaș în drumul istoric până la porțile de fier, acolo unde pe peretele de stâncă al țăr-

mului drept, se poate ceti și azi o însemnare a Impăratului Traian, venit să altoiască un popor nou, din care avea să răsară mlădița sănătoasă a poporului român.

De-acum era al țării românești, cum singur o mărturisește tânărul Principe Carol I de Hohenzollern: «În clipa în care am pus piciorul pe acest pământ cu sfințenie apărat, am devenit Român. Cetățean astăzi, iar mâine soldat de va fi nevoe, eu voiu împărtăși cu Românii și soarta cea bună și soarta cea rea».

Dela Severin s'a urcat într'un rădvan domnesc la care erau înhămați opt cai și a pornit alaiul spre Capitala Țării, pe șosele așa cum le-aveam pe atunci, fiindcă de cale ferată nu putea fi vorba

Aceasta era țara ce-l chemase să-i hotărască destinul. Principele Carol deși prea tânăr poate, pentru răspunderi așa grele, nu numai că nu se descurajează, dar simte înfiorarea unei năzuințe de neînfrânt.

Să facă și aici, așa cum era în țara din care venise.

Cea dintâi brazdă trasă pe ogorul înțelenit al noii Patrii, însemna o deviză săpată adânc în pământul țării: *Nihil Sine Deo*! Nimic fără D-zeu. Cu aceasta a început lucrul.

În plină gospodărire l-a găsit toamna anului 1877 cu bubuit de tunuri și amenințări la hotare.

Și atunci poporul chemat la datorie și-a schimbat sapa,

cu pușca și tunul, alergând la cea dintâi chemare a Căpitanului viteaz.

Prea trecuse multă vreme de când Românul nu se mai măsurase în vitejii cu dușmanul.

Răsunau văile de cântece, chiote și buciume, ca odinioară pe vremea Voevodului Ștefan și Mihaiu.

Iar în preajma redutelor dela Grivița, Plevna, Opancez și altele, dorobanții lui Vodă Carol au scris cu sânge, cea dintâi pagină a izbânzilor de viitor.

Prin vitejia lor, străinătatea ne cunoștea din nou.

Răsplata meritată a sacrificiului de pe câmpiile Bulgariei, venea ca o încununare a năzuințelor de veacuri. Pe fruntea Domnitorului viteaz, țara liberă și neatărnată a așezat Coroana de Rege, iar România a fost ridicată la rangul de Regat.

O altă orânduire, o altă operă de gospodărie își deschidea primele pagini. Drumuri de fier vin să apropie depărtările pământului românesc, șosele mândre înpânzesc ogoarele verzi cu rod bogat, edificiile publice se ridică dela un capăt la altul al țării, mărețul pod peste Dunăre la Cernavodă, leagă pe veci provincia Dobrogei stăpânită de Mircea, monumente se ridică pretutindeni, o viață nouă își statornicește temelia căci deviza *Nihil Sine Deo*, era completată cu: «*Total pentru Țară, nimic pentru mine*».

Eram poporul care ca și

copilul din poveste, creșteam într'un an cât alții în zece. Vremea de atunci caracterizată printr'un adevăr romantic al muncii, să ne fie mereu prezentă în minte.

Și firul de aur al domniei lui Vodă Carol, se deapănă mereu. Anul 1913 îl găsește cu o țară consolidată înăuntru și respectată în afară. O campanie unde n'a fost nevoie de sacrificiul glonțului, ne-a readus un vechiu pământ al provinciei dobrogene.

Vodă Carol se apropia de crepusculul vieții.

Cel de al 48 lea an de glorioasă domnie, venea încărcat de negre presimțiri. O lume întreagă fremăta îngrijorată și zăngănitul armelor prevestea furtuna cea mare.

Bătrânul Rege se gândea la țara lui. Aproape o jumătate de veac o văzuse crescând mândră și înfloritoare, cu podoabele unor virtuți moștenite din strămoși.

Era țărișoara lui scumpă, pentru care părăsise patria de origină, era cenușereasa din povești, pe care El o descoperise și o înpodobise.

Și nourii se apropiau negri și înfricoșători pe cerul continentului, Ce soarta va hărăzi Cel Atotputernic iubitei lui Românie! Întrebarea îl chinuia în măsura în care simțea că brațul nu-l mai ajută ca odinioară pe câmpiile Bulgariei. Lui, doar Ștefan Vodă îi mai ajunsese. Impovărat de ani și de griji, retras în cuibul de vulturi de sub creasta Bucegilor,

bătrânul Rege Carol își trece în revistă anii de glorioasă domnie. Prea destul pentru o viață sbuciumată de Rege.

Lângă El se profila un tânăr mândru, Moștenitor de Tron, în sufletul căruia sădise aceiaș dragoste de țară, aceiaș năzuință de ridicare a poporului.

Impăcat cu sine însuși, cu divinitatea, cu poporul, cu istoria, adoarme pentru totdeauna într'o dimineață de Noembrie, rostind pentru cea din urmă deviza vieții lui: «*Nihil Sine Deo*»!

Sub lespede de la Argeș, Regele Carol I odihnește în pace, căci Dumnezeu cel veșnic ocrotește poporul, ce l-a chemat de mult, să-i chezească destinul.

Urmașul la domnie, Marele Rege Ferdinand Intregitorul, a realizat visul de veacuri al unirii tuturor Românilor, iar Majestatea Sa Regele Carol II nepotul lui Vodă Carol, al treilea în scaunul Domniei, *Consolidatorul*, ridică mereu pe culmi de glorie o altă Românie: *România veșnică și tare în hotarele ei firești, apărată după pilda străbunilor, până la cea din urmă picătură de sânge.*

Viața Regelui Carol I e temelie de stâncă a viitorului românesc.

Milioanele de străjeri ai țării, vin azi să-și plece genunchii pe piatra de mormânt sub care el odihnește la Argeș, sorbind din glorioasele sale fapte, ca dintr'un isvor de apă vie, tăria cu care vor

ști să facă zid de suflete în jurul Marelui nostru Străjer și a augustului Sau Fiu Moștenitor de Tron.

Sănătate !

Bisericile „în vremea aceea” și în vremea aceasta

Gustați, că bun e Domnul

«In vremea aceea» pe timpul sfinților Apostoli și mucenici, nu existau biserici așa cum le avem noi azi. Creștinii de atunci nu aveau libertatea cultului lor. Ei, nu-și puteau manifesta public credința și dragostea în Domnul nostru Iisus Hristos. — Erau aprig prigoniți de păgânii din acele vremuri. Dovediți a fi creștini, erau martirizați spre a se lăsa de credință, ori omorâți de moarte groaznică. — Așa fiind, în ardoarea lor de a se închina și ruga Domnului — căutau locuri tainice prin găurile stâncilor ori pe sub pământ. Săpau un fel de galerii cu intrări și ieșiri separate — ca să poată fugi, în caz de sunt prinși în rugăciune. Sau se rugau prin case particulare. Și de câte ori, Doamne n'au fost zidiți de vii prin cele galerii pământene. Tot în aceste subterane își îngropau morții, martirii creștinismului de mai târziu. Așa zisele catacombe (cimitire) acolo, deasupra caselor lor, așezau câte o piatră în formă de masă, pe care oficiau preoții lor și se împărtășeau. Deaceia este obiceiul, că'n mijlocul sfinteii Mese din alta-

rele bisericilor noastre, să se așeze — moaște sfinte, astfel ca sfințirea Darurilor, să se facă pe un loc sfințit de moaște ca'n vremea prigoanei creștine. — Iată pe scurt ce fel erau bisericile primilor creștini și ce soartă aveau.

Acum, tot pe scurt să vedem cum se rugau creștinii din vremea aceea, Domnului Iisus Hristos, ca unuia ce fusese văzut, pipăit, trăise cu ei, suferise între ei. Il văzuseră învățându-i, vindecându-i de betesuguri și lepră, săturându-i cu hrana corpului, a minții și a sufletului. Apoi, L-au văzut pătîmind, murind, înviind și înălțându-se la cer. Asemeni de atâtea ori au văzut Duhul Sfânt pogorând și odihnind deasupra Lui și au înțeles, că primesc prin El dela Sfântul Duh, tot ce este al Tatălui — fiind astfel Mijlocitorul — prin care Darurile Tatălui ceresc se scurg în viața lor. Amintirea. Domnului era vie și lucrătoare în sufletul lor. Mai ales după ce le-a trimis pe Mângâitorul. Sunt plini până la revărsare de foc sufletesc, de o beție sfântă. Erau nebuni dupe Hristosul lor. Erau copleșiți de dragoste întru El. Erau posedați. Așa fiind ne putem face o idee de cum se rugau. Erau toți o inimă și un suflet, o mare familie a lui Dumnezeu. Se cutremura locul unde se rugau. Nu prin multe cuvinte meșteșugite ca să ceară milă și ajutor, iar cu mintea și sufletul absent, așa cam cum ne rugăm noi creștinii de azi. Ci, cu fața brăzdată de lacrimi fierbinți și suptă de veghe și de post, cu genunchii roșii și însângezați,

eu mâinile ridicate spre ceruri. Cu ochii și inima plină de icoana scumpă și adorată a Mântuitorului iubit până la sacrificiu. În gemete, își svârleau inimile spre a duce cu ele rugăciunile și dragostea lor nețărnută, la picioarele sfintei Cruci, pe care întrezăreau pe Hristos crucificat, pătimind. Il chemau, Il implorau, Il doreau până la suferință. Cu fața la pământ stăteau ceasuri întregi invocându-L. Plecau de acolo istoviți, dar transfigurați fericiți. Domnul, fusese cu ei, între ei.

Dar în vremea aceasta? ?
In vremea aceasta, a noastră adică, nu ne mai ascundem prin găurile pământului pentru a ne ruga lui Hristos. Adică, numai trebuie a ne ascunde ca ei. Căci, creștinismul e de mult decretat ca relegie de stat. Deci, avem biserici multe și unele monumentale. Cu toace și clopote, cari duos și melodios ne cheamă. Avem mănăstiri impunătoare. Interiorul lor și a bisericilor aromate în smirnă și tămâie, palpitând din atâtea luminițe și becuri electrice, pe jos covoare de preț, scaune și perne. De jur împrejur în zugrăveli dăurite ochii blânzi și triști ai sfinților lui Dumnezeu ne binecuvintează și ne îndeamnă la reculegere sufletească și rugă. Oficianții, preoții, cei mai mulți dintre ei sunt mai presus de orice laudă. Cu fast și chemare se achită de sfânta lor misiune. Cântecelile psalților și corurile atât de înălțătoare. În sfârșit, avem totul la îndemână — nu ca odinioară — pentruca, creștinul să-și facă datoria de conștiință, față

de creatorul lui. Dar, cu toate aceste mijloace de o rară poezie lumea creștină, numai aude glasul duos al toacei și al clopotelor. Casa Domnului, nu prea e vizitată așa cum era în vremea aceea. Unii din noi îndrăsnim să ne justificăm nevenirea la biserică că ne închinăm și rugăm acasă.

Parcă sfânta împărtășanie s'ar săvârși pe drumuri și prin toate casele. Parcă decorul casei noastre profane invită la rugăciune și înlesnește înălțarea sufletului către ceruri, ca decorul sfintelor biserici? ! Alții mărturisesc, că sunt atei, adică oameni fără Dumnezeu Auziți creștini, atei? ! Li privește și la vreme își vor da socoteală, căci odată ce-ai primit taina sfântului botez este un sacrilegiu să te lauzi, că ești fără Dumnezeu! ! Acelora, cari, ca cei dântăiu pomeniți, cari zic, că se închină acasă nesimțind nevoia bisericii, că se roagă acasă. Mai ales, acestia sunt dintre pretinși intelectuali și intelectuale... cari, apar numai pela Te-Dăum-uri și festivități. Se simt înjosiți să vină la biserică în afară de aceste ocaziuni. *Acestora, ar trebui, biserică să nu le dea asistența sa la moarte sau în alte împrejurări. Dealfel, îmi pare, că așa scriu canoanele.* Iosă preoții în mila și bunătatea lor pentru păcătoși trec peste aceasta. Acum, să vedem pe cei cari vin la biserică. Ce ținută au și cum se roagă. Intr'adevăr, nu trebuie să desperăm, căci mai sunt și creștini demni cari știu ce ținută și cum trebuie să-și înalțe sufletul,

ca odinioară vechii creștini, către Atot puternicul. Știu și înțeleg lămurit cum se cade să se mai sustragă din grijile ori plăcerile pământești petrecându-le cu Dumnezeu în locașul Său. Să guste din El, ca dintr'un fagure dulce și aromitor. «*Gustați, că bun este Domnul*» zice psalmistul. Și unde poți gusta din El ca'n sfânta lui Biserică, mai ales la sfânta Liturghie. Păcat însă că ceice vin cu frica lui Dumnezeu cu credință, cu bunăcuviință și dragoste sunt puțini. Mai sunt, dar puțini. Se observă, că cei mai mulți vin în biserică, ca la un spectacol gratuit. Intră, ies, caută cu ochii pe cineva — nu l-a zărit — pleacă tropăind și trântind ușa.

Cu durere trebuie să mai spun, *că mai ales semenele mele femeile* vin la biserică, anume par'că în plină săvârșire a sfântului și marelui mister și necunoscătoare a ritualului bisericesc cam dureros pentru o creștină. Țin cu tot dinadinsul, să ajungă până în fața sfântului altar, trecând *pe lângă preoții, cari uneori se găsesc în mijlocul bisericii, ca'n fața iconostasului, să facă cu gesturi profane câteva cruci pripite în dreptul nasului și să pue o lumânărică de un leu!* Așemeni dacă nu cele mai multe dar destule, au o ținută atât ele cât, ce e și mai trist și fiecele lor cari, nu se conformează poruncii date de marele Apostol Pavel, că: «*Femeile, vor veni în biserică fără găтели și cu capul acoperit și mai ales să tacă*». Iar eu adaog. «*Cel puțin în*

sfânta Biserică să știe cum să tacă și să se îmbrace mai decent. Acum și altceva tot așa de trist pentru creștin. *puțini sunt cei ce respectă pe Preot, iar taina mare și sfântă a preoției este desprețuită*.

Când fac aceasta, rătăcesc sărmanii, căci nu știu, că pentru a ne aduce la fericirea vecnică — Mântuitorul — a trimis pe sfinții Săi Apostoli zicând: «*Celace vă ascultă pre voi pe Mine mă ascultă și celace se leapădă de voi, de Mine se leapădă*». Lc. 10,16. Sfinții Apostoli și urmașii lor, episcopii și preoții au chemat și cheamă neîncetat la mântuire pe oameni și le iartă păcatele.

Căci, tot iubitul mântuitor, le-a dat această putere zicându-le: «*Cărora le veți ierta păcatele, iertate vor fi, cărorora, nu le veți ierta, nu vor fi iertate*. Iar sfântul Efreem Sirul, zice: «*Prea slăvită minune e preotul și putere nespusă are; de ceice se atinge, cu Ingerii petrec și cu Dumnezeu are mare împărtășire*».

Pentru că luați bine aminte frați creștini, nici sfinții nici chiar — Maica Domnului — mijlocitoare către Fiul Ei, nici cețele Ingeresți, nici toți dreptii, să deslege pe om de păcate cu puterea lor, *nu pot*. Pentru că, *puterea de-a lega și deslega păcatele omenești*, nu o au fericirii în cer, *ci o au preoții pe pământ*. Și, cu toate astea lumea nu-i respectă cum trebuie. Să sfiesc să le sărute mâna cu evlavie. Măinile preoților, mâini sfințite și blagoslovitoare, mâini,

pe cari în formă de cruce punându-ți-le pe cap și zicând numai: «*Te iert și te desleg de toate păcatele tale*» și îndată se mântuiește sufletul acela. Iată ce spune și sfântul Apostol Pavel.

«Ascultați pe învățătorii vostri preoții și vă supuneți lor; căci ei, priveghează pentru sufletele voastre, ca ceice vor să dea seama, și să facă cu bucurie aceasta, iar nu suspinând, că aceasta nu e vouă de folos (Evr. 13,17).

Astfel că, din toate cele expuse de mine mai sus, fiți încredințați, iubiți creștini, că veți rătăci greu în viață, dacă nu aveți respect și încredere în preot și în sfânta și marea lui misiune și dacă, nu intrați în casa Domnului, cu frică și umilință, cu credință și dragoste. Gustați, că bun este Domnul.

Tolina N. Tzopescu
Mărășești 3, Călărași

Spania a învins

Sărbătoarea victoriei generalului Franco s'a terminat. Peste 135000 ostași bravi, au defilat triumfal în pas cadențat în uralele nesfârșite ale națiunii, — care a păstrat pecetea creștinătății, — întovărășiți de armamentul modern, care a desăvârșit victoria. Crucea a învins întunerecul satanei comuniste, care pusese stăpânire, prin uneltiri streine, pe o bună parte din pământul Spaniei. Doi ani și jumătate, Spania a sângerat. Mii

și sute de mii de oameni s'au sacrificat pe altarul sfânt al patriei pentru idealul Spaniei. Sute de biserici au fost distruse, mii de clerici uciși în chinuri barbare de hoarde comuniste, nebune de sânge. Comunismul făcea o a doua mare experiență, pe care avea s'o înfrângă puterea sfintei cruce. Providența a încercat greu poporul spaniol, care s'a purificat pentru o viață nouă.

Spania nouă, renăscută, se înalță mândră, creație nobilă a geniului ei național, care este providențialul erou generalul Franco.

Atât în timpul războiului spaniol, cât și după aceea, Spania naționalistă a fost umbrită de semnul sfintei cruce. Un duh religios a suflat pretutindeni. Lupta s'a dus cu gândul la Dumnezeu și tot lui i s'au adus mulțumiri după victoria finală a armatelor naționaliste spaniole.

O pildă de înaltă semnificație morală ne-o dă gestul simbolic al eroului național spaniol, generalul Franco, acest geniu care, în cadrul unei înălțătoare ceremonii religioase închină spada cu care a luptat, lui Dumnezeu, în prezența înalților prelați ai bisericii, a bravilor lui colaboratori și a oștirii sale credincioase.

Spada adusă de el în fața sfântului Altar a fost depusă într'o biserică pentru totdeauna. Și cu acest prilej el a rostit, rar și maiestos, următoarea rugăciune:

«Doamne, primește lupta acestui popor, totdeauna al Tău,

care cu mine, în numele Tău, a învins cu eroism dușmanul adevărului din veacul acesta. Doamne Dumnezeule, în mâinile căruia stau toate drepturile și puterile, dă-mi ajutorul Tău pentru a duce acest popor la deplina libertate a imperiului, pentru gloria Ta și a Bisericii Tale. Doamne, toți oamenii să știe, că Iisus este Hristos și că El este Fiul lui Dumnezeu».

Prin acest gest umil de adăncă mulțumire adusă celui atot puternic, ei s'a înălțat la cele mai înalte culmi.

Gestul generalului Franco să strălucească dealungul veacurilor și să lumineze conștiințele omenesți, pentruca să înțeleagă și de la un laic, că în viață puterile întunericului se birue prin muncă, jefă și credință în Dumnezeu, călăuzite de semnul sfintei cruci a Domnului nostru Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu.

Spania a învins, Spania se înalță urmându-și drumul victorios spre renașterea totală a întăririi depline a tuturor conștiințelor.

Arriba Espana! Viva Espana!

V. Dudu

Secretarul Sf. Patriarhii

Puterea Crucii

Astăzi, când valurile păcatelor caută să ne fure, să ne luăm drept conducător al vieții, sfânta cruce. Sfânta cruce

— semnul simbolic al întregului creștinism trebuie să lumineze sufletele noastre prinse în vâltoarele păcatului.

Astăzi când morala este privită cu scepticism, să ne însușim și prețuim vechile valori spirituale ale creștinismului.

Căci unde găsim alt mijloc de a scăpa din lațurile păcatelor și de a fi liberi, vii pentru virtute, în afară de raza dinamică a sfintei cruci? Să purtăm crucea chinurilor, cași Domnul Iisus Hristos care pentru mântuirea omenirii, s'a cununat cu durerea.

Se ne apropiem de Domnul Iisus Hristos, care domnește în slavă fără zăre. Căci Domnul Iisus Hristos a zis: „Oricine voește să vie după mine, să se lepăde de sine, să-și ia crucea și să-mi urmeze mie“. Marcu VIII³⁴ sau: „și care nu ia crucea și nu-mi urmează mie, nu este vrednic de mine“. Matei X³⁸.

El însuși a înfăptuit chemarea Sa, suferind chinurile morții, pentru a ne împăca cu Dumnezeu și pentru a ne mântui, eliminându-ne astfel din robia păcatului.

Numai așa sfânta cruce a devenit „armă asupra diavolului, care se îngrozește și se cutremură nesuferind a căuta spre puterea ei“,

cum spune o cântare a Bisericii. Deci să ne apropiem de cruce, să nu vindem pe Domnul Hristos ca Iuda, și să nu ne lepădăm ca Petru, ci gândurile și faptele noastre să le punem în cumpănă. Să schimbăm omul cel vechiu, în antipodul său, în omul cel nou, care trebuie să fie mai blând, smerit și iertător.

În sufletele noastre sămânța adevărului să încolțească, să răsară flacăra nădejdei și roua dragostei de Dumnezeu, căci atunci nu mai trăim pentru păcat, ci pentru Dumnezeu. Iar cei ce credem în sfânta cruce, alcătuim un neam nou, creștinătatea, al cărei întemeietor este Domnul Hristos.

Intr'o idee de ansamblu, acestea ar fi efectele vizibile ale sfintei crucei.

G. E. Melanlu

Rugăciunea

Rugăciunea este cea mai sfântă necesitate sufletească, prin care omul se înalță către Dumnezeu pentru a vorbi cu El și a-I spune toate gândurile și simțimintele sale (religioase).

Rugăciunea, — după Sf. Ioan Damaschin, — este ridicarea minții către Dumnezeu, este cererea celor ce se cuvin dela Dumnezeu. «Când

citești sf. Scripturi vorbește Dumnezeu cu tine, când te rogi vorbești tu cu Dumnezeu (Ps. 85).

Fericitul Augustin în *Enchir.* 7; zice: *Fides credit, spes et caritas orant*, observând totdeauna că rugăciunea este îndreptarea sufletului cu dragoste înaintea lui Dumnezeu.

Așa că «rugăciunea în forma sa este o vorbire cu Dumnezeu, iar în cuprinsul său este rostirea gândurilor religioase cu care sufletul se îndeletnicește. Ast-fel creștinul în rugăciunea sa, va rosti esențial credința, nădejdea și dragostea către Dumnezeu (vezi morală — At. Mironescu p. 407).

Am spus că rugăciunea este cea mai sfântă necesitate pe care o simte omul credincios de a vorbi cu Dumnezeu. Ba mai mult ea este un mijloc absolut de a câștiga harul Dumnezeesc și o datorie irezistibilă de a ajunge oameni virtuoși.

Sf. Scriptură ne învață ca să ne rugăm neîncetat (I. Tes. 5, 17) aceasta va să zică în adevăr ca totdeauna omul să împlinească voința lui Dumnezeu *rugându-se*. În necazuri și diferite primejdii, omul s'ar stinge, credința lui ar pieri sub povara aceasta; dacă n'ar fi practica rugăciunii. Rugăciunea se face în anumit timp, fiind cu neputință a o face neconținut dar în afară de vremea hotărâtă omul credincios mai poate afla ore libere în cursul unei zile pe care le poate folosi; iar un om leneș și

trândav le pierde.

Mijlocul de a ține statornic spiritul rugăciunii este acela de a te retrage înapoi în fața icoanei din camera ta, sau în fața stântului altar și de acolo să rostești cu dor ferbinte și însuflețire o scurtă rugăciune.

Dimineața și seara trebuie să te rog, căci Dumnezeu este începutul și sfârșitul a tot ce viețuiește în Univers. Cine neglijează a se ruga dimineața și seara dă dovadă de o indiferență vrednică de pedeapsa lui Dumnezeu și săvârșește un păcat foarte greu, față de majestatea Dumnezească.

Exemplul Mântuitorului Christos care s'a rugat pentru noi și ne-a învățat cum să ne rugăm ne obligă la practica rugăciunii neîncetate, care primenește sufletul în sfințește toate clipele, umple toate golurile și îi dă o îndeletnicire plăcută, sfântă și vrednică de un creștin.

Ce plăcere, ce fericire, ce mângâiere pentru un suflet credincios și iubitor de Dumnezeu, care se roagă cu duhul și cu adevărul pătruns de credință și umilință, cu luare aminte și evlavie, de a vorbi cu Dumnezeu inimă către inimă, a-I împărtăși necazurile, durerile, străduințele sale, a-I cere ertare pentru necredința sa, a-I solicita îmulțirea harului, a-I aduce închinăciunea sentimentelor sale, cu un cuvânt de a asta singur cu Dumnezeu lui singur.

Sufletul religios, care va

veni la rugăciune amărât, descurajat, trist și nemângâiat, va ieși de acolo cu mintea luminată, cu fața strălucitoare, cu veselia în suflet, plin de curaj în orice primejdie, cu credința și nădejdea întărită, reînnoit, mângâiat și acoperit de cereasca binecuvântare a lui Dumnezeu.

«Rugăciunea ne dobândește ertarea păcatelor și adăogă dragostea noastră către Dumnezeu.

Precum apa ne răcoroște, ne curăță și ne alină setea; astfel rugăciunea ne răcorește de aprinderea patimilor, ne curăță de păcate și ne alină dorul de Dumnezeu. Rugăciunea pune în regulă viața noastră și înlătură toate piedicile din calea virtuții. În fine rugăciunea ne învestește cu o demnitate înaltă, căci în ea vorbim cu Dumnezeu cu îngerii». (*Tert. orat. c. 24*).

În rugăciune voia omului se întâlnește cu voia lui Dumnezeu și se unește spre același scop.

Ea naște'n om dispoziția de a primi Sf. Impărtășanie, de unde rezultă că numai rugăciunea și Sf. Impărtășanie unesc strâns pe Dumnezeu cu omul. (*Morală At. Mironescu*).

Rugăciunea deci ne sfințește prin bogăția harului Dumnezeesc pe care ni-l pricinuește, prin luminarea interioară pe care ne-o împărtășește, prin sentimentele de evlavie ce ne însuflă, prin virtuțile frumoase pe care

ne face să le săvârșim: mai mult în rugăciune ne unim cu toți sfinții în cer, cu toate sufletele drepte de pre pă-mânt, sau mai bine zis, cu Iisus Christos Insuși, care se roagă în noi, cu noi și pentru noi. (C. I. P.).

Ce dorință, ce râvnă, ce sfântă aprindere! Toate aceste motive nu trebuie să ne determine spre rugăciune? Dumnezeuul meu! Unii se plictisesc, se desgustează de rugăciune. Tu creștine te-ai rugat lui Dumnezeu vr'odată, te ai dus Duminica și sărbătorile la Sf. Biserică să te rogi?

Ia privește în clipa aceasta în oglinda sufletului tău și arată-mi o clipă din viața ta în care să fi stat de vorbă cu Dumnezeu prin rugăciune —! O Doamne! vei zice: eu nu te-am rugat încă niciodată, rugăciunea mea na fost decât o distracție, o bâlbâire a buzelor căci inima era departe de Tine, o lăncezeală un desgust și plictiseală. Tu nu m'ai ascultat, căci nici eu însu-mi nu mă ascultam! Iartă-mă Doamne, sunt un păcătos nevrednic de milostivirea îndurărilor tale; mă voi ruga de acum înainte, neîncetat, cu respect, cu minte trează, cu ferbințea, cu inimă curată, cu frică, cu cutremur și cu încredere că glasul rugăciunii mele se va sui până la tronul milostivirei Tale ca să se reverse asupra-mi harurile Tale divine — «căci cel ce știe a se ruga bine, acela știe a trăi bine.

Recte novit vivere, qui recte novit orare.

(Augustin Omil. 4 din cele 50).

Ionică

Prin rugăciune trăim cu Hristos

«Unii oameni încearcă să găsească în știință, în citirea scrierilor filosofice, fericirea. Am întâlnit astfel de oameni și i-am întrebat:

«Ați găsit ceva?» «Nu!» au răspuns. Acești oameni sunt ca copilul cari ținea în mână o ceapă. Ei începu a o coji și îl întreb: «ce faci tu acolo»? «Curăț coaja pentru a vedea ce este înăuntru. El desfăcu toate foile una după alta, până când termină și nu-i mai rămase nimic, căci ceapa este alcătuită din foi așezate una după alta și nu are nimic înăuntru.

Știința și cărțile sunt în această lume ca ceapa. Le curățim continuu fără a găsi nimic.

N'am găsit nimic în filosofia hinduistă ci numai în Iisus Hristos, pe care îl uram altădată. Am fost orb cu sufletul dar numai în El, eu, am găsit aceeași am căutat atâta timp.

Nu voi uita niciodată ziua de 16 Decembrie 1904 când am ars Biblia și când tatăl meu mi-a spus: «Pentru ce ai făcut tu un așa lucru urât?» Și eu am răspuns

«Religiunea creștină este falsă și noi trebuie să o desființăm». Astfel am ars Biblia, gândind că mi-am făcut datoria și, trei zile în urmă am văzut puterea lui Hristos cel viu. În acea zi pornisem să mă omor, pentru că nu mai aveam un pic de liniște în sufletul meu. Mă deșteptasem de dimineață și deși iarnă, am făcut o baie rece. Apoi începui a mă ruga dar nu lui Hristos al creștinilor căci uram pe creștini.

M'am rugat ca un necredincios, căci pierdusem credința în Dumnezeu. Imi ziceam: «Dacă este Dumnezeu, să-mi arate drumul mântuirii și eu Il voi sluji toată viața mea; dacă nu, mă voi omori». Dela ora 3 la 4 1/2 dimineața m'am rugat fără încetare. Eram hotărât să mă omor la ora 5 dimineața, la trecerea trenului, punându-mi capul pe șine; astfel că nu mai aveam decât o jumătate de oră. Eram la ultima mea rugăciune: «Dacă este un Dumnezeu să-mi arate drumul mântuirii». Atunci se întâmplă ceva neașteptat. Camera se umplu de o minunată, de o măreață lumină și văzui un om strălucitor, stând în picioare înaintea mea.

Am crezut că este Buda, Krișna sau un altul dintre sfinții ce adorăm, și eram gata să îngenunchi înaintea lui, când spre adâncă mea uimire aud aceste vorbe: «Cât timp încă tu mă vei prigoni? Eu am murit pen-

tru tine; pentru tine Eu mi am dat viața mea».

Neînțelegând aceasta, nu am putut scoate niciun singur cuvânt... Atunci am văzut rănile vindecate, semnele rănilor lui Hristos cel viu acel Hristos pe care eu îl credeam doar un om mare, care trăise în Palestina și murise de foarte mult timp... și am descoperit că El este viu, Hristos în viață, iar nu un Hristos mort și dispărut! Fui gata să-L ador. Am văzut fața Sa strălucind de iubire. Cu toate că eu arsesem Biblia, cu două zile mai înainte, El nu era supărat. Am fost cu totul preșăcut sufletește căci am cunoscut în viață pe Hristos, Mântuitorul lumii, — și inima mea s'a umplut de liniște și de o bucurie ce nu v'o pot arăta. Când m'am sculat, El dispăruse. M'am dus să spun tatălui meu întâmplarea, dar nu m'a crezut.

«Alaltăeri tu ai ars Biblia! Cum se poate ca tu să fii acum creștin?» „Pentru că am văzut puterea Sa. Hristos este viu, în viață”.

(După Sadhou Sundar Singh).

E VECHIE

Viața oricărui om, fie el cât de leneș, nu este altceva decât o neconținută muncă, o luptă surdă și o frământare nesecată. Munca aceasta atât de complexă și săvârșită de om nu putea rămâne neetichetată de «soci-

ologi», căci dacă avem «*dressori de băuturi spirtoase*» și țuică de calitate I a, a II-a, a III-a etc., de ce n'am avea și o muncă pe calități? Și așa s'a născut felul muncii, de care auzim vorbindu-se mereu, în «*muncă manuală*» și «*muncă intelectuală*», adică una săvârșită de mână și la care — pare-se, după concepția sociologilor — că n'ar participa capul, iar alta de cap, la care n'ar lua parte trupul. Nu vi se pare ciudată teoria aceasta? Și, totuși, ea există și'n jurul ei s'au creat diverse ideologii; se dau lupte cumplite de preponderanță; se risipește multă cerneală și se nasc partide, cu semne de viitoare amenințări. Omul inteligent însă stă, râde (muncă fizică,) apoi cugetând mai adânc (muncă intelectuală) își pune întrebarea pe care și-o pun — ca cimilitură — toți șăgalnicii satelor noastre: «*Să-mi spui, ce a fost mai întâi: oul sau găina?*».

Să nu vi se pară nesperioasă chestiunea acestei etichetări! Pe urma ei au fost doborâte împărății și chiar astăzi se dau lupte cumplite în mai toate țările pentru triumful și dominarea a uneia din ele, mascându-și fiecare intenția în cunoscuta și banala formulă: «*Este lupta luminei împotriva întunericului I*» S'au luat deci la trântă (mintea), cu trupul în care viețuește, amintindu-ne povestea lui *Solon* cu membrele răsvrătite împotriva stomacului, care — pe urma nehibzuitei lor acțiuni — au perit toate dimpreună.

Ca mulțimea să fie amăgită

și încredințată, că dreptatea e de partea uneia sau alteia din cele două tabere, promotorii de etichete au împrăștiat și câte o anecdotă cu aparențe de adevăr, spre a demonstra, zic ei, adevărul adevărat. Așa, de pildă o anecdotă spune: «*Un doctor din China împrăștie în tot imperiul o reclamă: «Doctorul x, care a studiat medicina în cele mai renumite clinici din Europa și America repară'n trei zile creierii omului prin celebrele sale descoperiri, făcând pe fiecare după voință: inteligent, mai puțin inteligent, bun, rău, celebru etc. Onorariul după învoială».*

Nu trecu o săptămână și casa doctorului fu invadată de tot felul de lume, care la început se cam fereea, venind noaptea sau intrând pe uși dosnice.

La repezeală doctorul creștea capul, scotea creierul omului, îl spăla într'o soluție oarecare, îl punea la loc și pe dată omul pleca acasă mai deștept ori mai prost, după cum îi fusese voința. Nu lăsa pe nimeni fără creier, mai mult de trei zile, căci se convinsese din experiență că omul nu poate trăi fără creier decât trei zile.

Intr'o zi se pomeni cu un domn bine îmbrăcat, ce părea a fi un mandarin. Nu-și spuse numele; ceru să i se scoată creierul și să fie reparat pe unde trebuie apoi plecă, după ce doctorul îi spuse să vie a doua sau a treia zi să i-l pună la loc.

Trecură însă zile, săptămâni și ani și anonimul domn nu se mai ivi. Doctorul spălase creierii; îi puse, într'un borcan eti-

chetat și-l trecu în camera de rezervă. După 4 ani apăru un domn. Doctorul își uitase de domnul de odinioară și-l întrebă: «*Ieri sau alaltăieri v'am luat creierii?*».

— Nu! răspunse omul. Sunt... sunt... cam 4 ani și jumătate!

— Cum? Câți ani? Nu se poate! Ar fi prea de tot, zise doctorul, uluit cu desăvârșire, căci i se răsturnase întreaga-i teorie și experiență.

Patru ani!... Hai, Domnule, să-l căutăm în borcanele din camera de rezervă.

După ce-i așeză creierul la loc, doctorul îndrăsni să 'ntrebe pe anonim: Da... bine Domnule, ce ai făcut d-ta până acum, de n'ai venit să-ți pun creierii la loc?

— *Ce să fac doctore! Am fost prea ocupat, căci m'a chemat Impăratul și mi-a dat conducerea țării pe timp de 4 ani, iar acum ne mai fiind în treaba asta, venii să-mi iau creierii.*

Anecdota ticluită cu tâlc, se sfârșește aci. Vedeți câtă răutate și perfidie a pus cel ce a născocit-o?

Concluzia ar fi, că inteligența nu prea-și are rost în nimic și mai ales în conducerea unui popor. Nu vi se pare, că miroasă puțin a «bolșevism?» Da! Acesta e adevărul și-l spun, ca să ia aminte toți aceia cari privesc lucrurile superficial și cari se hărțuesc între dânșii pentru a rezolva dilema: «*Care muncă e mai prețioasă? Cea fizică, ori cea intelectuală?*»

Omul înțelept va răspunde: «*Nu poate exista una fără alta, după cum nu poate*

dăinui trupul fără suflet.».

Ceia ce însă trebuie condamnat e lipsa de apreciere a muncii și dintr'o parte și din alta. Nu auzim noi adeseori pe câte cineva, care răsfoiește o revistă sau gazetă, nu mai vechi decât de câteva zile, zicând: «*Acesta e veche!*» Și totuși acolo e o muncă de om care poate folosi oricând, este însuși sufletul tău prins în slove.

De asemenea greșesc și aceia, cari disprețuesc munca fizică și rudimentarele invențiuni ale strămoșilor noștri, grație cărora am ajuns la invențiunile de astăzi.

O generație trăiește din experiența generațiilor apuse; o muncă se 'nlănțuește cu alta; «*ce a fost, va mai fi, și, ce s'a făcut, se va mai face; nu este nimic nou sub soare*!». (Eclesiastul Cap. I 9). Singura noutate ar fi, numai, prefacerea sufletelor noastre și cârmuirea lor prin și spre lumina Evangheliei lui Christos, în care stă *Adevărul și Viața*.

G. Mirmilo

Trăiască suferința,

...prin care oamenii își fixează sufletul pe culmile cerești, călcând cu desgust peste toate vanitățile, mizeriile, negliobiile și lașitățile vieții aceștia pământești.

— *Suferința «cășunează răbdare, dreptului Iov, — răbdarea încercare, încercarea nădejde și nădejdea nu dă de rușine», pe suferindul care netrecat în fața*

ispitei și sub povara durerii. vede puterea lui Dumnezeu de încercare a credinții.

Suferința a făcut pe creștini «să nu se rușineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta.

Suferința pentru numele lui Iisus Christos prisosește mângâierea, care dă putere omului să îndure cu răbdare toate necazurile și să nu-și pue încrederea în oamenii cari nu-i pot ajuta, ci în Dumnezeu. Omul luptă din greu, suferința-l paște la fiecare pas și fiara groaznică a urii de mult a spart grădina sufletului în care'n-floreau deapururi trandafirii iubirii creștine.

Acolo unde stă neveștejită floarea iubirii creștine, suferința adâncește sufletul omului și-l topește în Dumnezeu.

Iubirea înfrățește pe oameni, solidarizează și organizează forțele de rezistență și apărare în traiul pământesc al omului, dând vieții adevăratul ei sens; iar suferințelor adevărate lor valoare.

Suferința — din iubire — înalță stindardul voinței divine: emnul vădit al minunilor sale între noi și pentru noi.

Suferința — înalță pe om prin credință și-l fixează definitiv în lumina cerească. Cine suferă pentru adevăr și dreptate, îmbunătățește soarta lumii, și triumfă — trecând senin peste orice piedică ce-i stă'n cale, peste mizeriile și necazurile de

acum și încredințându se că împărăția lui Dumnezeu se capătă numai prin iubire și suferință.

Așa dar, trăiască suferința.

Pr. Gh. G.

Vieața creștină în familie

Motive de desfațere și impedimente la căsătorie

Spuneam în numărul trecut al revistei «Lumina Creștină», că biserica orientală, derogând dela principiul inițial al indisolubilității căsătoriei, admite mai mult motive de divorț;

I. Motivele canonice de divorț, hotărâte de Biserică sunt:

1) Adulterul, cu împrejurările care-l întovărășesc, precum: a) Cursele ce periclitează vieața, îndreptate contra căsătoriei de un soț împotriva celuilalt; Soțul poate să divorțeze; b) Când soția se face vinovată de avort intenționat și prin aceasta împiedică scopul căsătoriei; c) când cu intenție delictivă azistă la oșpețele bărbaților streini; d) când, fără o cauză dreaptă și fără consimțământul bărbatului petrece noaptea'n case streine; e) când, fără voia bărbatului vizitează locuri de petrecere indecente.

Soția poate cere divorț: f) când bărbatul caută s'o dezonoreze față de alți bărbați; g) când, o acuză pu-

blic și pe nedrept, de adulter; h) când el are relațiuni nepermise, în public sau în ascuns, în casa sa sau în alta, cu o altă femeie.

2) Cădere unui soț dela creștinism.

3) Ținerea în brațe a propriului copil la botez. (Can. 53 Trul).

4) Primirea demnității de Episcop; dacă consimte soția (Can. 12 și 48 Trul).

5) Intrarea în monahism a unui soț, dacă consimte celălalt. Can. 48 Trul. Nomoc. XI 1. XIII.

II. Motivele de divorț, hotărâte de legislația civilă și recunoscute și de Biserică.

1) Inalta trădare; (Nomoc. XIII 4).

2) Dispariția intenționată a bărbatului; (Novel. 117 C. 11 Basilic. XXVIII 7,3; LX 37, 13. Nomoc. XIII 3; Vlastare I. 5).

Canoanele îngăduiesc recăsătorirea soției, numai atunci, când se dovedește că bărbatul a murit, (vezi can. 31 — 36 Sf. Vas. C. Mare; Can. 93 Trul și Coment. lui Balsamon).

3) Lipsa de îndeplinire a datoriei conjugale. (Nov. 22. C. VI. Nov. 117. C. XII. Basilic. 28. 7. 4; Nomoc. XIII 4).

III. Motivele de divorț, hotărâte de legislația civilă, dar nerecunoscute de Biserică.

1) Nebunia;

2) Lepra;

3) Condamnarea la închisoare pe mai mulți ani, pentru o crimă comisă;

4) Antipatia nebiruită (ve-

zi cod civil rom. art. 214 și cod civil austriac din 1811 art. 115).

O altă însușire fundamentală a căsătoriei — afară de indisolubilitate — este «unitatea căsătoriei. Prin unitatea căsătoriei se înțelege viețuirea unui bărbat cu o singură femeie și viceversa deci, ceia ce se numește «monogamie».

Această unitate își are temelul în însăși voința lui Dumnezeu, care — la început — făcu un singur bărbat și o singură femeie, (Geneza I 27; II 22 — 24) și'n cuvintele Mântuitorului, care zice: «N'ați citit, că Cel ce i-a făcut dela început, bărbat și femeie i a făcut?» și adaogă: «Pentru aceia va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup. Așa încât nu mai sunt doi, ci un trup». (Matei XIX 4 — 6).

Corupția moravurilor, după căderea în păcat a strămoșilor noștri, a făcut, ca omul să'nfrângă această unitate și rătăcirea i-a dus la *poligamie*, — adică traiul unui bărbat cu mai multe femei și la *poliandrie*, — adică traiul unei femei cu mai mulți bărbați.

În ceia ce privește poligamia patriarhilor Vechiului Testament, Sfântul Ioan Gură de Aur explică pe arg aceasta, în omilia 56 aș pra Facerii, și conchide, că ea trebuie judecată cu mai multă lărgime de vederi, ținând seamă de timpul apropiat de creațiune, când au trăit ei și când neamul omenesc

nu se'nmulțise ca mai târziu.

În cazul însă al morții unuia din soți, Biserica *îngăduște* căsătoria celui alt și chiar o impune, având în vedere slăbiciunile omenești: «Femeia e legată de lege atâta timp cât trăiește bărbatul ei. Dacă bărbatul moare, slobodă este să se mărite cu cine va vrea, numai că întru Domnul». (I Cor. VII 39 și Rom. VII 2-3) și: «Drept aceia hotărâsc, ca văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-și vadă de case și să nu dea protivnicului nici un prilej de ocară. (I Timotei V 14).

Tot Sf. Apostol Pavel în Epistolia I către Corinteni la Cap. VII 25-40, analizând diferitele feluri de căsătorie, găsește cuvinte de laudă pentru starea de feciorie (castitate), însă n'o impune, ci o recomandă numai: «Vă spun lucrul acesta pentru binele vostru, nu ca să vă prind într'un laț, ci ca să vă 'ndemn la ceiace este frumos, și ca să vă puteți închina în slujba Domnului, fără piedici» (I. Cor. VII, 35-36).

Părinții bisericești au privit căsătoria *întâi*, ca ceva «poruncit» și «recomandat», *pe cea de a doua*, ca o lipsă de înfrânare și de aceia soții sunt supuși unor epitimii (pedepse canonice 5) (Sinod VI Canon 3 — Sinod. Laodicea Can. 1 Vas. C. Mare Can. 4, 12, 87); nunta lor e mai simplă, ...iar bărbaților nu li-se'ngăduie intrarea'n ierarhia bisericească — (Sf.

Ioan Gură de Aur — despre nerepetarea căsăt. II-a — *Ambroziu* — Coment. Ep. I Cor. VII 40: I Tim. III 2-12: Tit. I 6; *Origen* Omilia 17 Luca; *Epițaniu*; Exp. cred. ort. 21) etc., etc. *Căsătoria III-a* a fost privită ca necurăție, dar totuși de preferat desfrânării; A IV-a însă, *e cu totul oprită și socotită ca poligamie*. (Vas. C. Mare Canon. 4; 50; 80).

I. Sunt și unele piedici sau impedimente, cari se opun unei căsătorii, sau fac, ca ea — odată contractată — să apară ilegală. Aceste piedici — având în vedere caracterul bisericesc și civil al căsătoriei — mai ales acolo, unde există o înțelegere între biserică și stat, sunt: *unele absolute*, cari fac căsătoria încheiată să apară ca nulă, precum:

1) *Facultățile anormale ale spiritului*;

2) *Neputința de a 'ndeplini datoria conjugală*;

3) *Lipsa consimțământului stăpânilor* (e vorba de minori, de cei de sub epitropie și curatelă).

4) *Căsătoria existentă legal*, (adică cel odată căsătorit nu mai poate contracta o alta (bigamie) sau alte căsătorii de odată (poligamie), afară de cazul când rămâne văduv.

5) *Graviditatea logodnicei*, bărbatul e 'ndreptătit să presupună, că femeia sa, care nu e văduvă, ci fecioară, nu e gravidă. Dacă graviditatea s'a dovedit, apoi aceasta e un impediment absolut și

căsătoria nulă (a se vedea Dv. Bis. N. Mîlaș pag. 490).

6) *Hirotonia*, (dacă unul a fost sfințit diacon sau soția i-a murit înainte de hirotonie, el nu se poate căsători).

Făgăduința castității^o, (afară de călugări și călugărițe, erau în vechime și persoane civile, ce făgăduiau în biserică și 'nainte Episcopului, că-și vor trăi viața 'n feciorie. O căsătorie încheiată de aceste persoane după aceea, era socotită nulă, din partea bisericii).

8) Impedimentul la căsătorie al soților văduvi după a treia căsătorie. (Sinodul din Constantinopol din anul 920, oprește a 4 a căsătorie, decizie întărită de Stat în anul 997 și primită în toate colecțiile de canoane ale bisericii orientale).

II. Alte impedimente, opresc căsătoria cu oricine, dar n'o fac să apară nulă, ci numai nepermisă:

1) Lipsa vârstei necesare pentru contractarea căsătoriei.

2) Timpul oprit de biserică pentru contractarea căsătoriei cum sunt pasturile etc.

3) Constrângerea și frica, (lipsa deci a voinței libere).

4) Inșelăciunea, când substitui altă persoană în locul aceleia cu care aveai de gând să te căsătorești.

5) *Logodna*, săvârșită bisericeste, cu o persoană și apoi se căsătorește cu alta.

De obicei azi, serviciul logodnei se face odată cu al

nunții, dar sunt și multe cazuri când se face separat.

Pentru un viitor preot, ee ar săvârși logodna cu o persoană și apoi se căsătorește cu alta, aceasta constituie un impediment chiar la hirotonie.

6) Intinderi de curse periculoase de una din părțile logodite contra celeilalte.

7) Condamnarea pentru o crimă. Condamnatul pentru o crimă nu poate 'nceia o căsătorie, până la ispășirea pedepsei.

8) Anul de doliu, ca să se asigure origina copilului născut, cum și oare care chestiuni de succesiune, o văduvă nu poate contracta o nouă căsătorie, decât după trecerea unui an dela moartea soțului, după legislația mai nouă, s'a redus timpul la șase luni numai.

9) Serviciul militar. In unele țări soldatul nu se poate căsători în timpul când face serviciul militar. La noi Românii se dă voie, iar gradele superioare sunt îngădite de șefii lor cu oarecare restricții.

10) Lipsa strigărilor și

11) Lipsa actelor necesare.

III. Altele sunt: — *Impedimente relative* — rezultate din raporturile de rudenie de sânge, în linia ascendentă și descendentă; încuscrirea rudenii spiritală (nașă, naș; fină, fin); încuscrirea închipuită, ce rezultă din raportul întemeiat între logodnici și oarecare persoane ce se 'nrudesc cu fiecare din logodnici și în

sfârșit: *adopțiunea*. Adoptatul, pe cale legală intră față de adoptator, în aceleași relații de rudenie cu el, în care se află el față de rudele sale de sânge. Numărarea gradelor, și limita până unde poate merge cineva, se socotesc ca și la rudenia spirituală.

Se 'nțelege deci că Sf. Taină a căsătoriei—contractată cu respectarea dispozițiilor canonice și civile — prin indisolubilitatea și unitatea ei, apare dela început ca piatră de temelie a 'ntregului organism social — a întregii lumi creștine; și tot deodată dela origina ei vrăjmășuită de mulți rătăciți ai timpurilor; cum vom vedea în numărul viitor.

I. Șerboja

Măreția iubirii Creștine

Cu mult înainte de Iisus, Indiei, Egiptenii, Grecii, Romanii, au dat învățături morale oamenilor cu scopul de a modela raporturile dintre semeni și a armoniza viața socială. Chiar în lumea păgână s'a simțit nevoia înlăturării cauzei tuturor nenorocirilor dintre oameni; ura. Ura, atunci ca și acum, a îndemnat pe om să prade, să ucidă, să întrebuinteze vicleșugul și prădarea.

Ura năpustește pe frate contra fratelui, pe părinte contra copilului, pe copil contra părintelui, popoare asupra popoarelor. Ea aduce după sine sinistrul,

jalea și pustiul, blestemul și osânda. Filosofi străvechii lumi — dinaintea erei creștine —, la diferite popoare, au găsit sămînța tuturor acestor nenorociri în ură și fieceare a căutat să administreze o doză de leac cetățenilor, împotriva flagelului.

Dar nici unul din ei, chiar avizând uneori la iubire, n'au înțeles iubirea pentru iubire și n'au înțeles adevărata ei măreție, până la Iisus.

Cu patru sute de ani înainte de Hristos, un mare înțelept Chinez — Me-ti —, în cartea sa Kie-Siang-ngai, vorbind împotriva urii zicea:

«Din ce se naște vrajba? Se naște pentrucă nu ne iubim unii pe alții. Slujbașii și copiii n'au respect filial față cu Impărații și părinții, copiii se iubesc pe ei înșiși, dar nu-i iubesc pe frații lor mai mari; supușii se iubesc pe ei înșiși, dar nu-i iubesc pe Impărați.

Tatăl nu-i îngăduitor cu copilul; fratele mai mare cu frațele mai mic, împăratul cu supușii.

Tatăl se iubește pe sine și nu-l iubește pe copil; ci îi face rău copilului ca să tragă el foloase. Așa, sub cer, tâlharii își iubesc casa lor, dar nu-i iubesc pe vecini, și deaceia pradă casele altora, ca s'o îndestuleze pe a lor. Hoții își iubesc trupul, dar nu-i iubesc pe oameni și deaceia fură dela oameni, întru mulțumirea trupului lor. Dacă hoții ar prețui trupurile celorlalți oameni, la fel cu trupurile lor, cine ar mai fura? Hoții s'ar stinge. Dacă s'ar ajunge la iubirea obștească, țările nu s'ar încăera, neamurile

n'ar ști ce-i zavistia, hoții ar peri, împărații, supuții, părinții și copiii ar fi respectuoși, îngăduitori, iar lumea ar fi mai bună».

Frumoasă învățătură, în acele timpuri întunecoase, în care iubirea era floare fără miros. Căci ea nu este recomandată de Me-ti cât de ca un leac împotriva neajunsurilor conviețuirii sociale, și pentru a ține mai strânsi legați pe cetățenii statului.

Este o iubire interesată și nu iubirea cea adevărată.

Confucius, recomandă iubirea către aproapele, dar nu și către cel depărtat, către străin, către dușman. El propoveduia iubirea filială și bună voința față de ori cine, trebuitoare bunului mers al împărățiilor, dar nu se putea gândi să osândească ura.

În cel mai vechiu text confucian — Ta-hio — se scrie:

«Numai omul drept și omenos e în stare să iubească și să urască pe oameni cum se cuvine».

Și Gautama, contemporanul său recomandă iubirea de oameni, chiar de cei mai nenorociți și disprețuiți, dar această iubire este firească. Este iubire, pe care în mod natural o avem, față de toate viețuitoarele, de plante și animale.

În budism, iubirea este un leac împotriva durerii, dar această iubire este nepăsătoare și rece, în urma oărnăia insul se ineacă în sufletul obștesc, în nirvana, în nimic.

În Egipt morții erau îngropați, având la ei un pergament pe care sta scris: «N'am înfometat pe nimeni! Nu l'am făcut să plângă! N'am omorât! N'am poruncit omorul prin trădare!

N'am înșelat pe nimeni, am dat pâine celui nemâncat, apă însetatului, haine despuiatului, o luntre celui ce se oprise în drum, jertfe zeilor, praznice răposaților». Și cu aceasta se prezenta în fața tribunalului lui Osiris.

Ni se descoperă aci simțul de dreptate și mila față de cei necăjiți. Dar nu vedem iubirea, iubirea cea mare, iubirea de dușmani. Exemplele se pot multiplica și din ele vedem isvorând mai cu seamă mila, mila pământească, pentru cei ce țin de noi și ne sunt aproape. La fel în Vechiul Testament, la fel în scrierile înțelepților greci și romani dinaintea Mântuitorului. Lumea străveche nu știe ce-i iubirea.

Cunoaște pasiunea pentru femeie, iubirea pentru prieten, mila pentru cel în necaz, dreptatea pentru cetățean, ospetea pentru străin. Dar nu cunoaște sfânta iubire.

Nu cunoaște iubirea ce pătimește și se dă pe sine altora, de cei ce pătimesc și-s părăsiți, de cei de rând, de cei isgoniți, călcați în picioare, de cei păcătoși, blestemați sau dați uitării, iubirea care nu face deosebire între prieten și dușman, între frumos și urât, între filosof și tâlhar, între împărat și slugă, iubirea de cei ce te blestemă și-ți fac rău, de cei ce te trădează și te vând, de cei ce teucid. Acest soi de iubire n'a fost cunoscut decât de Iisus și nimeni până la El n'a grăit de dânsa. E măreția lui Hristos, este noutatea Lui. Veșnic nouă pentru noi, cari încă n'o pricepem, n'o imităm și n'o căutăm.

«Ci eu zic vouă: iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și vă rugați pentru cei ce nu vă fac strâmbătate, ca să fiți fii ai Tatălui vostru celui din Ceruri... Fiți desăvârșiți precum desăvârșit este Tatăl vostru care este în ceruri.

Poruncă simplă, cuvinte ușor de înțeles, dar cuvinte cari formează fundamentul pe care se va clădi noul neam al Lui Hristos.

«Prin aceasta va cunoaște lumea că ai mei ucenici sunteți, de veți avea dragoste între voi». Este dragostea care face din ortărea și uitarea ofenselor cea mai înaltă virtute. Este mijlocul prin care Hristos vrea să schimbe neamul bestiilor în neam de sfinți și de martiri.

Nu-i de ajuns ca omul să fie drept, cinslit, milos, blând, iertător; ci să iubească precum Dumnezeu așa a iubit pe om încât pe însuși Fiul Său I'a dat răscumpărare pentru toți și s'a făcut pe Sine Tată al tuturor, iubire.

Tatăl iubește pe fiii săi, fie că-s nemernici ori rătăciți, fie că-s tâlhari și risipitori, fie că împroașcă împotriva lui săgeți înveninate sau îl reneagă. Tatăl iartă și iubește.

Oare noi viermii anchilozăți în păcate, răsvrățiți și înșelători, nu putem imita iubirea părintelui nostru?

Nu putem să ne partăm cu frații noștri de suferință așa precum Dumnezeu se poartă cu noi?

De ce în fiecare zi rostim cu buze mincinoase: «Și ne iartă nouă greșalile noastre

precum și noi ortăm greșiților noștri», când noi nu putem ierta?

De ce în fiecare zi păcălim pe Dumnezeu, care este ipostaza cea mai înaltă a idealului nostru, pe care-l ignorăm?

Se cuvine, dar, spre împăcarea definitivă cu Părintele Nostru, cu noi înșine și cu lumea, în ultima zi, furați de vârtejul iubirii de arginți și a plăcerilor trupului, să urăm ceiace am iubit și să iubim cum se cuvine ceiace am urât. Lapede dar omul masca fățarniciei cuvioase și cucernice sub care se ascunde ura, trădarea și crima morală, spre a imita pe Tatăl, care este iubire, spre a preschimba viața noastră în bunătate și mângâiere.

«Eu sunt păstorul cel bun; păstorul cel bun sufletul își pune pentru oi».

«Iubiți-vă unul pe altul precum eu v'am iubit pe voi și m'am dat pe sine-mi vouă».

«Iubiți pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru cei ce vă lovesc».

Iubirea cea Sfântă a lui Hristos, este raiul în care voește să-l readucă pe Adam, dar nu vor intra de astădată într'ânsul decât cei ce-s hotărâți a nu-l mai pierde în vecii vecilor.

Pr. Ion Rășanu—Albești

Poruncile Bisericii

«Biserica a dat și ea porunci de călăuzire pentru fii săi. Acestea sunt:

1) *A ne ruga lui Dumnezeu*

cu umilință și a merge la sfințele slujbe ale Bisericii în toate Duminicile și în celelalte sărbători.

2) A păzi cele patru posturi de preste an, adică: Postul Nașterii Domnului, Postul Mare, Postul Sfinților Apostoli și Postul Adormirii Maicii Domnului. Deasemenea Miercurile și Vinerile de peste an; zilele de: 14 Septembrie și 29 August, cum și ajunul Nașterii și al Botezului Domnului.

3) A respecta fețele bisericesti, ca pe niște slujitori ai lui Dumnezeu și ai mântuirii noastre.

4) A ne mărturisi păcatele în posturi și a ne împărtăși cu Sfintele Taine.

5) A ne feri de rătăcirile ereticilor.

6) A ne ruga pentru Rege și pentru toate dregătorile bisericesti și politicești.

7) A păzi posturile și rugăciunea pe care Chiriarhul locului le-ar rândui la vreme de grea cumpănă.

8) A nu cuteza cineva să răpească și să înstrăineze lucrurile Bisericii. A nu face nuntă în posturi, nici a merge la adunări scandaloase care ademenesc la fapte împotriva virtuților creștine».

(Din Cartea de Rugăciuni de Episcop Nicodem).

Poruncile Evanghelice

privitoare la viața trupească a aproapelui.

- 1) A da hrană celui flămând.
- 2) A potoli setea celui însetat.

3) A îmbrăca pe cel gol.

4) A căuta pe cei bolnavi.

5) A primi și ospăta pe strelni.

6) A cerceta pe cei din închisori.

7) A îngropa pe cei morți.

(După Episc. Nicodim din Cartea de Rugăciuni).

Porunci privitoare la viața sufletească a aproapelui

1) A feri pe altul de a păcătu.

2) A învăța pre cei neștiutori.

3) A da sfat bun celui ce are nevoie de el.

4) A ne ruga lui Dumnezeu pentru aproapele.

5) A mângâia pre cei întristați.

6) A suferi cu răbdare când suntem nedreptățiți.

7) A ierta greșalele altora.

(Din Cartea de Rugăciuni de Episcop Nicodem).

Învățăături pentru viața creștină cea desăvârșită

«Pe lângă poruncile dragostei către Dumnezeu și către aproapele, care sunt de obște. Mântuitorul Hristos ne arată o treaptă mai înaltă a dragostei acestea.

Cel ce voește a ajunge la această treaptă a desăvârșirii morale, trebuie:

1) A împărți averea sa la cei lipsiți.

2) A se lepăda de sine, adică de toate poftele și plă-

cerile sale trupești și sufletești.

3) A lua Crucea, adică a fi gata de a suferi orice greutate ar întâmpina pe calea desăvârșirii morale.

4) A urma lui Hristos, adică a se jerfi pre sine pentru binele și mântuirea altora».

(Din Cartea de Rugăziuni de Episcopul Nicodem).

Rătăcirea adventistă

Când noaptea își pogoară voalul negru peste întinderea aproape nemărginită a apei de mare și când furtuna gonește valurile unul după altul, tăind văi și ridicând munți de spumă, vai și amar de corabia, care îndrăsnește să se depărteze de țarm. În zadar, farurile puternice, înfipte în stânci colțuroase de mare, se străduiesc să trimită lumina, până departe pe întinderea apei; întunerecul o înghite și corabia rămâne de multe ori în voia întâmplării. Cu aceste corăbioare, primejduite în orice clipă, găsim că se aseamănă sufletele nenorocite, sufletele desprinse de la limanul liniștit, de la sânul sfinteii noastre biserici și târâte în vârtoarea perzaniei eterne. Intunerecul necredinței formează zid în jurul lor, zid, care se îngroașe cu trecerea fiecărei

zi din viață, făcând ca stâlpul de lumină al adevărilor evanghelice, aduse de Mântuitorul din împărăția astrelor, să lumineze zădărnice.

Și marea nenorocire este, că aceste suflete pribege iau lumina drept întunec și întunerecul drept lumină. Pentru ființa nenorocită și percutată, căreia îi place să se numească adventist, nu biserica este locașul de unde se dă fiecărui doritor mântuirea; biserica este casa cea mai oribilă, căci în ea se săvârșesc cele mai odioase crime, omorându-se sufletele cu predicarea neadevărului. Casa lui de adunare, poate să fie ca făcută din bulgări luați din mijlocul drumului și acoperită cu pae este mântuitoare de suflete, căci după catedra și se predică numai adevărul. Sâmbăta este sărbătoarea sărbătorilor. Și adventistul habotnic, care în ziua de sâmbătă nu îndrăsnește să înnoade două fire de ață, nu se sfiește, nici se cutremură să înjuge plăvanii și să tragă brazdă neagră în ogor, atunci când preotul ese din sfântul altar cu lumina învierii, atunci când lespeda mormântului din Golgota Ierusalimului, scapără dumnezeiască lumină. Și creștinul, oricât de impietrit ar fi la inima lui, tot se turbură cu duhul, când vede cum adventistul își sapă grădina în ziua de Paști, sau când vede pe adventistă lipindu-și și văruindu-și casa, în timp

ce la biserică se cântă: «Hristos a înviat». Dar cinstea și închinăciunea cuvenită sfinților? Este pentru totdeauna îngropată de ei. William Müller se bucură de mai mare respect decât sfântului și marele mucenic Gheorghe, care atât de mult a suferit pentru credința în evanghelie, încât și oștile cerești s'au înfricoșat.

Martirii, ale cărora sfinte moaște, contrar legilor firii omenesti s'au păstrat sute și sute de ani fără ca să se transforme în praf și cenușă, sunt înlocuiți cu noii profeți, ale cărora corpuri desigur că au ajuns și vor ajunge mâncare viermilor și stricăciune. *Crucea sfântă*, prin care a venit mântuirea întregului neam omenesc, este pentru ei semn de batjocoră. Ce vor face oare acești rătăciți la suprema judecată, când va apare pe albastrul cerului crucea uriașă din foc și din stele? Vor îndrăsni să ridice cel puțin ochii sufletului spre semnul pe care l-au nesocotit o întreagă viață? Desigur că nu; stolul sufletelor lor, zăpăcite și îngrozite, se va îndrepta fulgerător spre împărăția adâncului negru, căci numai în această împărăție a durerii nu se află semnul mântuitor și salvator.

Maica Domnului, singura dintre fecioarele pământului, care s'a învrednicit a ține în pântecele ei pe Fiul lui Dumnezeu, este socotită de ei ca o femeie, întru nimic deosebită de celelalte, o fe-

meie care nu se poate nici decum bucura de cinstea cuvenită noiei proorocite Elene Witte. Și mulți dintre ei nu se înfricoșează să socotească pe această bună Maică, care după viziunea ciobanului de la Maglavit, varsă sânge în loc de lacrimi numai pentru a veni în ajutorul tuturor nemernicilor de pe fața întregului pământ, ca pe o femeie decăzută. Si dacă creștinul obișnuiește să îngroape cu oarecare formă chiar și corpurile neînsuflețite ale unor animale dragi și credincioase, punând la capătul lor un semn, care să arate privitorului că acolo se află un mormânt, adventistul, asemenea sălbatecului, care așează corpul neînsuflețit al tovarășului său pe o zdreanță legată de patru proptele, pogoară în inima pământului pe cel care a trăit în apropierea lui, fără rugăciunile bisericii, mulțumindu-se să arunce peste el câteva lopeți de țărână; între el și dispărut se așterne despărțire grozavă, despărțire nemărginită. Cine trece pe lângă cimitirul adventiștilor este cuprins de durere, de întristare. Numai câțiva bulgări de țărână, în care și firisoarele de iarbă refuză să-și prindă rădăcinele, lasă pe călător să creadă că acolo își doarme somnul de veci. Vre un câine credincios, un El-zorab iubit sau un Sâmbotin, care toată viața lui n'a știut decât să se opintiască în greul jugului și să

privească pe stăpânul lui cu ochi mari, blânzi și totdeauna acoperiți de un subțire val de lacrimi, dar nici, de cum nu poate să-l convingă, că acolo este înmormântată o biată și sărmană ființă omenască. Timpul însă, ajutat de vânt și de ploae risipește și micul mormânt de țărână așezat deasupra dispărutului adventist și la un moment dat nimio, nimic nu arată că acolo este înmormântat corpul unei ființe omenesti, care așteaptă din elipă în clipă sosirea dreptului și înfricoșătorului Judecător. Atât de mult li s'a împietrit și răcit inima, încât ochii mamei și ai tatălui rămân uscați chiar când este pogorât în groapă unicul lor copil, mort în floarea vieții. Și ochii fiilor rămân neudați, chiar când se despart pentru totdeauna de părintele, care i-a născut și ia crescut uneori cu sacrificiul vieții lui.

Și dacă mormântul creștinului nostru este stropit de lacrimile calzi ale celor dragi lui, și este învolburat din timp în timp de nourii subțiri ai fumului de tămâie, mormântul adventistului este stropit numai de picăturile reci de ploae și este încins numai de valurile ceței și ale negurei. Și astfel, prins în mreaja, țesută din rătăcirii de tot felul, adventistul își petrece această viață pământescă, convins fiind până în adâncul ființei lui, că se află pe calea al căruia capăt se termină la picioarele Tro-

nului, Celui încoronat cu culorile cureubeului. Sufletul lui este ca steaua căzătoare, care odată desprinsă din țărnia firmanentului, își pierde lumina, devenind o simplă și întunecată bucată. Odată desprins din limanul, peste care nu se abate nici cea mai mică adiere a primejdiei, rătăcește până dispăre. Rari sunt cazurile, când aceste suflete rătăcite se desmeticesc și se îndreaptă din nou spre limanul salvator, spre altarul sfintei biserici. Și mare este bucuria acestei biserici la întoarcerea lor, căci pierdute sunt acum și atunci se află, moarte sunt acum și atunci înviază.

Pr. M. Radu

Principesa Elena-Ialomița

Viața după moarte

Glorie Eroilor

Gândul nostru să se îndrepte și înalțe spre cei dispăruți eroie; spre cei ce și-au coborât ființa prin jertfă în mormânt. Lor, care s'au jertfit din convingere vie și puternică, isvorată din idealul slujirii de patrie și ale căror suflete plutesc în sferile senine, deasupra noastră în aceste zile sfinte «alcătuind cea mai frumoasă înălțime a carpaților noștri sufletești», le datorăm respect și iubire vecinică.

S'au sacrificat pentru patria lor, care constituie cea mai puternică legătură cu sufletul

lor, căci după formula lapidară a lui Barrés, «Patria este pământul morților noștri».

Să nu-i privim pe eroi ca oameni exilați, izolați, ci ca perle, ca exponenți, ai neamului, ai colectivității.

Sunt uniți pe deoparte prin «comunitatea de iubire cu neamul iar pe de alta prin vrăjmășia de moarte cu soarta».

Jertfa lor care este o realitate și în același timp un act de iubire cu adevărat, ti înalță peste deșertăciunea veacurilor.

Despre jertfele trecutului ne amintesc un Ștefan, Mihai-Vodă, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu, etc., care prin vitejia lor, prin sporul de viață, au făcut să răsară fapte mărețe.

Iar de războiul cel mare unde Românii au luptat cu mult entuziasm, ne aduce aminte — Ierusalimul nostru românesc — Mărăști, Mărășești și Oituzul, unde isbânda a fost de partea eroismului. Sa căutăm în viață să ducem mai departe opera făurită și întregită de ei, prin munca și faptele noastre.

Să aducem sacrificii comune pentru păstrarea și înflorirea aceiace eroii ne-au realizat.

Acestea-s doar flori neveste-jite aduse pentru eroi neamului.

G. E. G.

«Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima, din tot sufletul tău din toată virtutea ta».

Deuteronom. Cap. IV-5

Aveți credință în Dumnezeu și în viața viitoare

Omul, nu poate trăi fără credință într'o forță supremă, a tot știutoare, a tot puternică, susținătoare, binefăcătoare la infinit, mai pe scurt în Dumnezeu. Fără acest suport, existența omului devine fără o țintă morală, fără ideal și el cade într'un egoism feroce cu consecințe funeste de unde îl pândește nenorocirea. Credința în Dumnezeu și viața viitoare, adică nemurirea sufletului, dacă nu-l duce pe om la fericire, în orice caz îl duce la o viață mai bună, mai liniștită, mai luminoasă, mai împăcată cu el și cu ai lui. Omul profund cugetător, nu se poate îndoinici un moment de existența lui Dumnezeu zis-a nebunul în inima lui. «Nu este Dumnezeu!»

A nu crede în Dumnezeu este a nega Universul. Pe Dumnezeu ni-l revelează tot ce vedem și nu vedem. Ni-l strigă floarea cu parfumul ei, păsările cu cântecul lor, mările și oceanele în tunetul lor; anotimpurile cu capriciile lor, puzderia de stele scilipitoare ca ochii îngerești. Căldura și lumina orbitoare a soarelui. Cerurile, spun mărirea lui Dumnezeu. Tot, tot și totul ne mărturisesc și slăvesc a tot puternicia și bunătatea lui Dumnezeu. Dar tu, omule, faptură a

mâinilor Lui divine a buneivoinței Lui, tu, nă nu-l mărturisești? Tu, să-l negi? Tu, să te lepezi de El, ca de Satana! Să nu recunoști în trufia ta pe Acel, ce ți-a dat viața și a creat totul pentru tine?!

Cu ce drept faci acest sacrilegiu!? Nu te temi de osânda lui în veac? Nu te rușinezi de păsărelele cerului, cari, în himnurile lor aduc slavă Tatălui cerese și de parfumul florilor, cari trimit mulțumita lor celui ce le-a creat? Din fericire sunt puțini cei ce nu-L cunosc pre El.

Admițând pe Dumnezeu, datorita omului este a-L respecta, a-L adora, a-L mărturisi în toate ocaziile vieții, a-L iubi mai presus de orice și'n împrejurări critice a-L implora pentru ajutor. Dela intuiția unui Dumnezeu, ușor se trece la adorare supra-venerare, *venerare, dragoste și rugăciune* — bazele fundamentale ale religiei. Materialistii spun, că nu se poate explica esența-origina lui Dumnezeu. Este adevărat, pentru că înțelegerea omului este limitată. Pentru că dacă înțelegerea noastră ar fi infinită, n'ar mai fi nici o diferență între noi oamenii și puterea supremă. A pricepe esența lui Dumnezeu, ar face pe om egalul lui Dumnezeu și atunci El n'ar mai fi Dumnezeul unic, nepătruns, necuprins infinit, așa cum este din veac. Creaturile, nu și pot însuși spre înțelegere deplină pe creator Pantocratorul.

Percepțiuni însă și concluziuni logice trase din judecata noastră, ne întăresc în credință. Dumnezeu ni se revelează nu numai din universul creat de El prin

dorința și buna Lui voință, ci ni se revelează și în eul nostru intim — în conștiința noastră. Prin aspirațiile noastre către adevăr, bine, frumos — către un ideal. Asemeni prin dorința de evoluare, de perfecționare — sunt tot atâtea probe manifeste. Apoi un sentiment intuitiv, înăscut în fiecare din noi confirmă existența lui Dumnezeu. D'apoi credința oarbă din sufletele simple și curate? Ce ne atestă? Ne atestă, că, credința în Dumnezeu aceea fâlfăire aromitoare și arzătoare există în om dela tot începutul, dela creația lui. Iar această sfântă intuiție nu este, cum zic materialisti un sentiment transmis prin credințe bâșbâite și acumulate de strămoși, prin ereditate. Avem atâtea probe din epocile cele mai depărtate. Omul primitiv, preistoric, nu putea avea vre-o instrucțiune și totuși posedă intuiția unui Dumnezeu și a vieții de dincolo — deci aveau sentimentul — principiile religioase, potrivit aceluși timp și mediu. Ei își înmormântau semenii cu mare dichis. Groapa bine zidită — capul mortului odihnuind pe o piatră ori altceva — Lângă el armele, trofeele ori de era femeie gătelile.

Alături provizii de hrană animală și vegetală pentru a se hrăni — credeau ei — în marele drum către paradisul strămoșilor, cari au trecut în viața viitoare mai demult. Deci din veac omul a crezut într'un principiu dincolo de viața pământească — dincolo de moartea corporală — la un dincolo succedând vieții corporale. Asemeni prin Caverne, desene, gra-

vuri, mărturisese existența religioasă în epocile preistorice. Mai recent, în straturile pământului se desgroapă morți îmbibați de materii colorante și odorante — înconjurați de produse speciale în asemenea cazuri. Iată tot atâtea urme ale unui cult public organizația religioasă este deci născută.

Credința este născută în om dela origina lui. Dumnezeu în înfinita lui bunătate și prevedere a sădit în om dela origina lui — credință în El ca țintă morală în viața sa. Fără credință omul cade fatal în materialism cu faptele lui grosolane, exigențele sensuale, satisfacții bestiale.

Având credința în Dumnezeu și într'o viață viitoare cu siguranță că faptele bune sunt recompensate și cele rele pedepsite, omul, capătă un imbold un stimulent către o viață mai bună, către un progres crescând mereu — către o perfecțiune — către un ideal ce trebuie ajuns. Astfel ca dincolo cu vrednicie să putem contempla frumusețea și grandoarea Tatălui cerese dela care am pornit. Neantul, materialiştilor distrug în om orice speranță într'o viață viitoare.

Cei credincioși însă au o siguranță călăuzitoare în viață. Înțelegând scopul vieții pământești cu consecințe viitoare, omul suferă mai ușor nevoile și suferințele vieții acesteia. Se dă curajul în luptă asigurându-i că încercările din această viață, au un scop bine determinat în evoluția lor. Dă putere în eforturi convingându-i, că destinul

fiecăruia, e rezultatul muncii lor. Credința, ne mai convinge, că nu murim odată cu trupul, că sufletul ușurat după moarte de povara corpului, își ia sborul dincolo, în sferele cerești, deaceia nu vă mâhniți, nu vă tânguți și nu mai jeliți pe morții voștrii. Ei trăesc, vă iubesc și vă văd deacolo de sus și mai curând ori mai târziu veți fi iar împreună. Deci să avem credință nestrămutată în Dumnezeu Tatăl, în Fiul Său Domnul nostru Iisus Hristos, în Duhul Sfânt și'n viața viitoare. Sufletelor întristate, nenorocite, cari vi se pare că sunteți crud lovite de seartă nu disperați. Incercările prin cari treceți nu-s eterne. Aveți încredere în divinul creator. Aveți încredere în dreptatea Lui și'n recompensele ce vin în totdeauna dupe expiație și pentru cei demni. Aveți încredere în bunătatea Lui fără margini, căci Dumnezeu nu-i neânduplecat aveți încredere în înfinita Lui bunăvoință, căci numai El ne vrea adevărata fericire a tuturor, deaceia în nețărmita Lui dragoste pentru oameni, a trimis pe pământ pe Preaiubitul Său Fiu, Iisus Hristos, spre a ne arăta — Calea, Adevărul și Viața.

Aveți credință în Dumnezeu, și în viața viitoare.

de **Tolina N. Tzopescu**
str. Mărășești 3, Călărași

B o g ă ț i a

Un tânăr cioban întâlnește odată, după multă vreme, pe învățătorul său, pe care-l iubise întodeauna și-l respectase. Bucuria lui fu mare; curând însă se întristă și începu să se plângă învățătorului de starea rea în care se găsește. Unul și altul, cari odinioară ședeau la cot cu el în școală, sunt acum plini de bani și de averi, și numai el a rămas tot sărac, lipit pământului, în coliba prăpădită, pe care o moștenise dela tatăl său.

Atunci bătrânul învățător îl privi cu asprime din cap până în picioare și zise: «Oare ești tu chiar așa de sărac? Te văd plin de sănătate! Privește mâna ta dreaptă, atât de puternică și îndemnatică la lucru; ai primi să-ți fie tăiată pentru zece mii de lei! Și auzul, cu care ascuți cântecul păsărilor și glasul prietenilor, ai vrea să-i dai în schimb pentru comorile unui rege?» Tânărul plecă ochii în jos și zise rușinat: «Desigu că nu» — «Dacă-i așa», răspunse învățătorul, «nu te mai plânge că ești sărac; tu ai bogății mai de preț decât ba-

nii și averile. Să fii numai înțelept, să te bucuri de ele și să le folosești!».

(După Krummacher)

Trei prieteni

Să nu te încrezi în niciun prieten, până ce nu-l pui mai întâi la încercare. La masa plină cu bucate găsești mai mulți prieteni decât când te afli pe pragul pușcăriei.

Un om avea trei prieteni. Pe doi dintre ei îi iubea grozav de mult; cel de al treilea nu i era nici plăcut, nici neplăcut, cu toate că acesta îi voia numai binele.

Odată fu chemat omul nostru în fața judecății, fiind învinuit, pe nedrept, că ar fi făcut o mare faptă rea. «Care dintre voi,» spuse el, «voește să-mi fie martor, căci sunt învinuit amarnic și regele este făcut foc pe mine? Primul dintre prieteni își ceru iertare numai-decât, că nu putea să meargă din cauza altor treburi. Al doilea îl însoți până la ușa judecătoriei; aci se răzgândi și plecă înapoi, fiindu-i teamă că se va mânia judecătorul pe el. Al treilea pe care se întemeiasă mai puțin, merse înăuntru, vorbi

pentru el și mărturisi nevinovăția lui cu atâta voce bună, că judecătorul îl achită și-i dădu și despăgubiri.

Trei prieteni are omul în lume. Cum se poartă ei în ceasul morții, când Dumnezeu îl cheamă în fața judecății? Banii, cel mai bun prieten al lui, îl părăsesc cel dintâi și nu merg cu el. Rudele și prietenii îl însoțesc până la marginea gropii și apoi se înapoiază fiecare la casa sa. Al treilea prieten sunt faptele lui bune. Numai ele îl însoțesc până

la Tronul Judecății; ele merg înainte, vorbesc pentru el și află milă și îndurare.

(După Herder)

Din înțelepciunea Vechilor Elini.

«Magistrații cari voiesc binele public nu trebuie să alege la cei răi pentru a-l face

Un dregător trebuie să se gândească la trei lucruri *întâi, că comandă oamenilor, al doilea, că comandă în virtutea legilor; al treilea, că nu comandă totdeauna!*»

Imnul Restaurației

— 8 I U N I E —

O aspră vijelie ne bântuia moșia.
Pe drumuri, la răspântii: palavre, spini și glod;
Iar pirul împletise rețele peste pod.
Guri roșii de balaur vreau să ne soarbă glia

Pe firavele chipuri pierise voioșia
Și se ruga fierbinte bicisnicul norod,
Să-l scape de obidă al relelor exod
Și mândră să-i răsară în cale străjeria,

Când Tu, ca un Arhanghel, Te coborîși din nor,
Purtând comori în suflet de dragoste și dor,
Ce-și revărsară harul mântuitor de țară.

Un gest spori, fatidic, voevodalul limb.
Frunți după frunți smerite, 'nainte-Ți se plecară
Și azi, Mărite Doamne, Coroana Ta e nimb.

I. Gr. Periețeanu

Se întrebă: — Se răspunde:

Cu începere dela acest număr al revistei noastre deschidem o rubrică, cu titlul de mai sus, al cărei scop va fi *lămurirea, punerea la punct și încadrarea în doctrina teologică ortodoxă a tuturor chestiunilor de conștiință, de morală, religie și pastorație*, pe care nu ni le-au putut da și lămuri nici înaltele școli teologice, nici canoanele și nici tradiția bisericească.

În misiunea noastră pastorală întâlnim atâtea greutăți și cazuri de conștiință în cât — la un moment dat — ești pus în încercătură și nu știi cum să procedezi, nici ce deslegare să dai problemei respective și nici să spulberi din suflet îndoiala ce te apasă. Greutatea e și mai mare, atunci, când ai de a face cu un profan cult, sau când la spovedanie ți se destăinuiesc cazuri, cărora nu știi ce deslegare să le dai.

Lipsa unei busole cârmuitoare, duce — fatalmente — la naufragiu. Aceasta se observă mai ales în biserica noastră, unde nu există o unitate de procedură în chestiunile subtile de conștiință și unde fiecare face ceia ce-l

taie capul, fapt ce naște discuții și aprecieri diverse, micșorând prestigiul preotului.

Știu, că și la clerul catolic s'a pus chestiunea aceasta dar ea s'a rezolvat în mod fericit prin editarea unei reviste — scrisă numai în limba latină și circulând numai între preoți — și'n care preoții pun tot felul de întrebări, iar Vaticanul răspunde în ultimă instanță, fără ca să se supere or să încrimineze pe vre-un preot de întrebările ce i se fac. Ba ceva mai mult: un preot poate pune cele mai delicate chestiuni, *fără să-și dea numele sau localitatea unde păstorește*. Numi mai aduc aminte titlul revistei, dar o spun: *e foarte interesantă*.

Ca atare ne-am hotărât și noi a deschide o rubrică pentru întrebări de tot felul, iar răspunsul, sau mai bine zis, deslegarea, *nu o vom da noi*, ci vom ruga cea mai înaltă autoritate a noastră, care este *Sfântul Sinod*, să delege o comisiune «*ad hoc*» și să rezolve tot ceia ce-i vom trimite, noi din partea preoților, deslegare, ce se va publica apărte în revista noastră.

stră și care nu trebuie să circule decât numai între preoți.

Răzolvarea tuturor problemelor religioase, morale și de conștiință, vor fi *normative și unitare pentru tot clerul nostru*, înlăturându-se astfel arbitrarul, ca să nu zicem: dezordinea. Dăm acum câteva exemple de întrebări a căror deslegare nu o găsim nicăeri; «*Un Mahometan găsește pe un măidan un copil în agonie și cu un bilețel atârnat de gât, pe care scrie: „Copilul aruncat este al unei creștine săracă și este nebotezat“. Turcul milos, dar necreștin, vede că pruncul e gata să moară și ca unul ce a trăit printre creștini și care cunoaște formula de botez ortodoxă: «Botează-se robul lui Dumnezeu X, în numele Tatălui, Amin, și al Fiului, Amin, și al Sf. Duh, Amin» etc. ia apă, stropește pruncul de trei ori sau îl așundă, rostind formula de mai sus, care — pentru el este indiferentă — atunci se pune întrebarea: „Pruncul acesta, fie că a murit, fie că trăiește, este botezat ori nu? E valabil acest botez venit dela un necredincios, sau nu?“*

ALTA:

«Un câine sau oricare altă

jiganie a mâncat sfântă Impărtășire (Grijania), care este — după credința noastră—Insuși Trupul și Sângele Domnului Iisus. Se pune întrebarea: A mâncat edinele sau jigania cutare pe Insuși Domnul Iisus, sau numai simpla pâine?

Dacă câinele este un animal inferior omului și nu are o credință, atunci «grijania» nu are grația sfințitoare, ci este pur și simplu «pâine», Domnul Christos fiind viu și prezent numai prin credința celui ce-L primește. Se pune întrebarea: «Este „grijania” prisositoare de dar, când se administrează bolnavilor în agonie și deci lipsiți de o clară conștiință sau aceloră cari niciodată nu au dat dovezi de credință efectivă? «Se spune în cărțile bisericesti că: «Euharistia (grijania) este foc, care arde pe cei nevrednici?»

Eu, bolnavul în agonie și fără conștiință, n'am fost niciodată un credincios fiu al bisericii și n'ei n'am cerut Impărtășirea, dar Ea mi s'a dat de către rude sau prieteni, fără voia mea și pe când eram în agonie.

Sunt eu în «grație», sau lipsit de ea?

* * *

Rugăm deci, cu tot dinadinsul, pe frații preoți să ne trimită tot felul de întrebări, care le neliniștesc conștiința lor de păstori și misionari, și noi fără să spunem cine a formulat cutare sau cutare întrebare, o vom înainta Sfântului Sinod, ca să decidă în ultimă instanță.

Răspunsul și deslegarea definitivă o vom publica într'un supliment al revistei, pe care-l vom trimite numai fraților preoți și în nici un caz profanilor.

Este o chestiune de mare însemnătate cea ce cerem noi și avem siguranța, că sfântul Sinod va fi plăcut impresionant, de smerita noastră rugămintă și că va primi, cu satisfacție, dorința întregului cler ortodox de a ști, cum să procedeze în mod unitar în toate problemele de conștiință religioasă. Aceasta înfăptuită, va constitui pentru viitor cea mai puternică tărie a ortodoxismului nostru, care este acuzat de oscilări între protestantism și... chiar păgânism.

Preot Gh. Georgescu

In atenția fraților preoți

Am primit o scrisoare dela unul din cetitorii revistei

noastre din București, pe care o redăm textual:

«Prea Cucernice Părinte Director! Sunt unul din cetitorii revistei Prea Cuc. Voastre, pe care o apreciez mult pentru sinceritatea și nepărtinirea care reiese din fiecare rând scris.

Nu vă veți supăra și nu mi veți lua în nume de rău observația ce am de făcut, în privința unei chestiuni de «*etichetă*», ca să mă exprim astfel, după codul nostru militaresc și să vă desvăluiesc mâhnirea mea de cele ce văd pe aici, prin București.

Noi, militarii, indiferent că ne iubim sau ne urâm, avem o disciplină un protocol: *ne salutăm, când ne întâlnim, dela cel mai mic până la cel mai mare.*

La noi se cunosc gradele între dânsule, dar la Prea Cucerniciile Voastre, cred, că mai puțin.

Totuși, bunul simț dacă nu disciplina sau protocolul, cere, ca cel mai tânăr să salute pe cel mai bătrân; cel ce trece să salute pe cel ce stă într'un loc oarecare; cel ce posedă, un titlu sau o insignă cunoscută și care — se știe că e superior — să fie sălutat de un inferior; cel ce este însoțit de o doamnă sau de un grad superior, să fie salutat chiar de un grad superior, iar egali în grad să se salute, nu din poruncă, ci din «*bunul simț*», pentru edificarea morală și civică a spectatorilor, cari apreciază pe om

din manierele și educația te are.

Observ aici, în București, că preoții trec unul pe lângă altul, fără să-și zică «*bună ziua*», sau fără să facă măcar un semn din cap.

Pentru noi, civilii, aceasta însemnează «*rea creștere*», și în acelaș timp suntem îndrituiți a crede, că șeoala nu a însemnat nimic pentru acești preoți și că au trecut prin ea, cum trec toate ordurile prin canal.

Aceasta face o foarte rea impresie asupra noastră și iertați-mă, că am avut un cuvânt așa de greu, dar el este pornit numai din dragostea pe care o port clerului și sfintei noastre biserici. Sfătuiți, vă rog, pe confrății Prea Cucer. Voastre, să-și schimbe atitudinea și să se conformeze — *cu zic chiar de formă* — regulilor bunului simț și ale acelor care au primit o frumoasă instrucție și educație.

Merg chiar ceva mai departe: Am văzut rabini evrei salutând clerul nostru și al altor confesiuni și cer această reciprocitate și din partea a lor noștri. Mai bine exces de educație, decât lipsă completă.

Cu tot respectul cuvenit

Căpitan Ș. C.

Str. Aron Pumnul 21

București

Nu voim să facem nici un comentariu asupra epistolei d-lui Căpitan, căruia îi dăm toată dreptatea însă **cu excepții**. Pentru aceste excepții care ne fac cinste, îl rugăm să țină seama, că unii con-

frați nu se conformează «*protocolului*» nu din rea creștere, ci chiar din «*bun simț*». Nu vor să deranjeze pe cei ce stau într'un local oarecare, — *rău sau bine famat* — și se prefac că nu-i observă, iar de se întâlnesc între dânșii fără a se saluta, apoi aceasta în adevăr, este semnul unei șubrede educații și a unei instrucții incomplete.

Atragem deci luarea aminte a fraților preoți de felul cum ne judecă civilii și stăruim și credem, că aceste juste observații vor fi înțelese la timp.

Din streinătate

Rusia Sovietică

Un nou atac al bolșevicilor

Iaroslavski — șeful ateștilor din Rusia Sovietică — a întocmit un proiect de statut referitor la organizația grupărilor și asociațiunilor ateiste, sau ale celor care nu ered în Dumnezeu.

După acest proiect de statut, familia nu are dreptul să facă educația copiilor în duhul religios de până acum. Copiii nu au dreptul să meargă la biserică, dacă n'au implinit vârsta de 19 ani. Toate bisericile și capelele sunt ale statului, care le închiriază credincioșilor

Totuși statul își rezervă dreptul să caice contractul atunci când dorește.

Asociațiunile creștine nu au voie să se ajute una pe alta, precum nu au voie deasemenea să facă vreun act de milă fa-

ță de cineva. Le este deasemenea interzis să dea cuiva un ajutor medical, sau să organizeze biblioteci, case de cetit, etc. N'au voie să se ocupe cu chestiuni politice, sau să aibe ședințe la care ar ceti cărți religioase.

Toate averile bisericesti sunt proprietatea comisariatului adică al ministerului finanțelor, iar monumentele istorice bisericesti trebuie să fie trecute pe numele comisariatului instrucțiunii.

Obiectele de cult (sfintele icoane, praporii, veștmintele bisericesti) sunt proprietatea «fondurilor religioase locale».

De banii bisericii dispune asociația, iar membrii ei se pot folosi numai de lumânări, tămâie și untdelemnul pentru candelă.

La Moscova a fost închisă — printre altele — și o capelă protestantă, cu toate că protestanții plăteau pentru ea dări mari. De pe urma închiderii acestei capele au avut de suferit membrii ambasadelor sau legațiunilor: Germaniei, Angliei, Statelor Unite, Letoniei, Estoniei, Finlandei, Suediei, Norvegiei și Danemarcei, deoarece nu mai au nici o biserică de a lor, unde să se poată ruga.

Activitatea ateștilor este îndreptată, în prezent, împotriva Franței, Belgiei și Olandei. În Franța revistele ateiste apar în număr de 32000 exemplare. În Belgia, ateștii fac propagandă și agită poporul prin radio strângând în acelaș timp bani pentru ca să înființeze școli ateiste.

În Anglia, ateismul se răspândește cu ajutorul cărților și al presei zilnice. În Letonia, Lituania, Estonia și Finlanda, comuniștii fac propagandă cu ajutorul agitatorilor. În fosta republică cehoslovacă au fost — până nu demult — 50.000 atești organizați și aproape 1.000.000 neorganizați.

Internaționala comunistă cere membrilor ei precum și simpatizanților ei politici să ducă o luptă aprigă și sistematică împotriva religiei.

Bolșevici au eliminat din partidul lor pe timp de 6 luni, un număr de 2310 bărbați și 4355 femei, numai pentru faptul că și-au trimis copii la biserică sau i-au botezat.

Iată ce viață duc creștinii din Rusia Sovietică.

Privind la ceea ce se întâmplă în Rusia, să avem mai multă credință curată în Dumnezeu, să fim mai buni unii cu alții, mai iertători și mai milostivi, iar sfânta Biserică să ne fie adevărata mamă la sânul căreia să alergăm, atât în vremuri bune pentru a aduce mulțumire lui Dumnezeu, precum și în vremuri rele, spre a-i cere ajutorul, căci omul este o ființă neputincioasă în fața divinității.

Cel ce are urechi de auzit, să audă; și mai ales să audă la vreme. (Din limba polonă (revista: Przegląd Prawosławny) (opinia ortodoxă) grodno (Polonia) an I No. 5, 1939).

V. Dudu

Revista nu primește plată pentru nici o publicație, singura nădejde în apariția ei regulată sunt abonații.

Rugăm pe Onor. Cititori, să se gândească a ne trimite abonamentul, apredind jertfa ce o facem

Pentru colaboratorii revistei „Lumina Creștină“
A nu trimite articole prea lungi.

A scrie citeț și corect, pe sferturi de coală, maximum patru pagini.

Articolele vor purta semnătura reală a autorului, fiecare fiind responsabil de cele scrise.

Cine reține primul număr se consideră abonat.

ABONAMENTUL ANUAL :

Pentru popor	150 lei
Pentru preoți I Intelectuali	200 lei
Instituții I sprijinitori	500 lei